

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2009

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
(ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2009

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΑΣ

Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών έχει ως αποστολή τη διεξαγωγή έρευνας, ανάπτυξη τεχνολογίας και μεταφορά τεχνογνωσίας για την αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο	Σελίδα
Συνοπτική παρουσίαση των πεπραγμένων του ΙΔΕ του έτους 2009	1
A. Ερευνητικά Έργα	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Υπουργείο Αγρ. Αν. & Τροφίμων	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.	13
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς	17
Επιστημονικές δράσεις	21
Ερευνητικά προγράμματα που υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση από Ε.Ε.	27
Ερευνητικά προγράμματα που υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση από άλλους φορείς	29
B. Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις	31
Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση	31
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση	33
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση	33
Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία	34
Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	35
Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων	36
Δημοσιευμένη περίληψη τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	36
Δημοσιευμένη περίληψη τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων	38
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις	38
Εκθέσεις προγραμμάτων	38
Γ. Παροχή υπηρεσιών – προϊόντων	41
Προϊόντα	41
Παροχή υπηρεσιών	41
Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις	43
Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους	43
Συμμετοχή σε συνέδρια	43
Συμμετοχή σε ημερίδες	47
Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές	49
Ε. Εκπαιδευτική δραστηριότητα	53
Στ. Λοιπές δραστηριότητες	57
Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές. Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων	57
Προβολή του έργου του ΙΔΕ από τα ΜΜΕ	60
Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου	61
Ζ. Οικονομικός απολογισμός	65
Η. Προσωπικό ΙΔΕ	69
Φωτογραφίες εξωφύλλου: Δρ Σ. Διαμαντής – Αριστερά: Πρεμνοφυές καστανοδάσος με έντονη προσβολή από την ασθένεια του έλκους της καστανιάς - Δεξιά: έλκος με χαρακτηριστική έκπτυξη αδηφάγων βλαστών	

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2009

Δραστηριότητες του ΙΔΕ

Ερευνητική δραστηριότητα

Κατά το 2009 συνεχίστηκαν οι προγραμματισμένες εργασίες των 21 ερευνητικών προγραμμάτων (Πίνακας 1) που εκτελούνταν στο ΙΔΕ και ένα μεγάλο μέρος των δεδομένων τους έχει ήδη επεξεργαστεί (εργαστηριακές και στατιστικές αναλύσεις) ενώ τα αποτελέσματά τους έχουν συμπεριληφθεί στις ετήσιες ή τελικές εκθέσεις προόδου. Τα προγράμματα αυτά παρουσιάζονται στο ειδικό μέρος του παρόντος τεύχους κατά φορέα χρηματοδότησης και δίνουν πληροφορίες για την ομάδα έρευνας, τους φορείς συμμετοχής, τα αντικείμενα έρευνας και τις εργασίες που εκτελέστηκαν. Για πολλά ερευνητικά προγράμματα έχει ολοκληρωθεί η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνταν από τα πρωτόκολλα εργασιών, καθώς και η επεξεργασία τους και μια σειρά από ερευνητικές εργασίες δημοσιεύτηκαν ή είναι υπό δημοσίευση σε περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Πίνακας 1. Προγράμματα του ΙΔΕ κατά φορέα χρηματοδότησης*

Φορέας χρηματοδότησης	Αριθμός προγραμμάτων
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	5
ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ	9
ΣΥΝΟΛΟ	21

* Δεν αναφέρονται τα προγράμματα που εκτελούνται από άλλα ιδρύματα και ερευνητές του ΙΔΕ συμμετέχουν στις ερευνητικές ομάδες τους.

Στα πλαίσια διαφόρων επιστημονικών δράσεων συμμετείχε ένας μεγάλος αριθμός ερευνητών του ΙΔΕ σε διάφορες ομάδες εργασίας. Σε αυτές τις ομάδες εργασίας, οι ερευνητές του ΙΔΕ προώθησαν την ερευνητική πολιτική της μονάδας μας και συζήτησαν με τους ομολόγους τους τα κοινά ερευνητικά ενδιαφέροντα και αξιολόγησαν τα μέχρι τώρα ερευνητικά αποτελέσματα στους τομείς ενδιαφέροντός τους. Στις εκθέσεις αυτών των δράσεων προτείνονται τρόποι αξιοποίησης της ήδη υπάρχουσας γνώσης και εντοπίζονται τα κενά και οι αδυναμίες που υπάρχουν σε διάφορα επιστημονικά θέματα. Επίσης, κατόπιν αιτήματος άλλων υπηρεσιών που δε διαθέτουν το κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό συντάχθηκαν ειδικές μελέτες εφαρμογής που είχαν ως σκοπό να δώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές και να επιδείξουν τον τρόπο αντιμετώπισης διαφόρων προβλημάτων.

Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις

Οι ερευνητές του ΙΔΕ αντιλαμβανόμενοι τη σημασία της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων της ερευνητικής τους δραστηριότητας συνέγραψαν μεγάλο αριθμό επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύτηκαν σε διεθνή ή εθνικά περιοδικά, σε πρακτικά διεθνών ή εθνικών συνεδρίων ή ανακοινώθηκαν σε άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Δημοσιεύσεις των ερευνητών του ΙΔΕ

Είδος δημοσιεύματος	Αριθμός
Διεθνή περιοδικά με κρίση	30
Εθνικά περιοδικά με κρίση	6
Εθνικά περιοδικά χωρίς κρίση	5
Συλλογικοί τόμοι	9
Πλήρη πρακτικά διεθνών συνεδρίων	10
Πλήρη πρακτικά εθνικών συνεδρίων	3
Περίληψη σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων	15
Περίληψη σε πρακτικά εθνικών συνεδρίων	1
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες, κτλ.	5
Εκθέσεις προόδου προγραμμάτων	9
ΣΥΝΟΛΟ	93

Αξιολογώντας την παραπάνω δραστηριότητα, εκτιμούμε ότι είναι πολύ σημαντική και αναδεικνύει τη δυναμική παρουσία του ΙΔΕ στην εθνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα. Ωστόσο, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να αξιοποιηθούν αυτά τα ερευνητικά επιτεύγματα που είναι «προϊόν» πολλών ετών και μεγάλης προσπάθειας και να αποβούν το μέσον για την ορθολογική και αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων και ο μοχλός ανάπτυξης του ημιορεινού και ορεινού χώρου της χώρας μας.

Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Το ΙΔΕ συνέδραμε με επιστημονική υποστήριξη στο έργο των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης και εξυπηρέτησε διάφορους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, βιομηχανίες αλλά και πολίτες με γνωματεύσεις και οδηγίες. Μεταξύ αυτών είναι η διάγνωση ασθενειών σε δασικά δένδρα και παροχή συμβουλών για την καταπολέμησή τους, οι αναλύσεις εδαφολογικών δειγμάτων και η παροχή μετεωρολογικών στοιχείων από τους μετεωρολογικούς σταθμούς ευθύνης του ΙΔΕ.

Επιστημονικές εκδηλώσεις

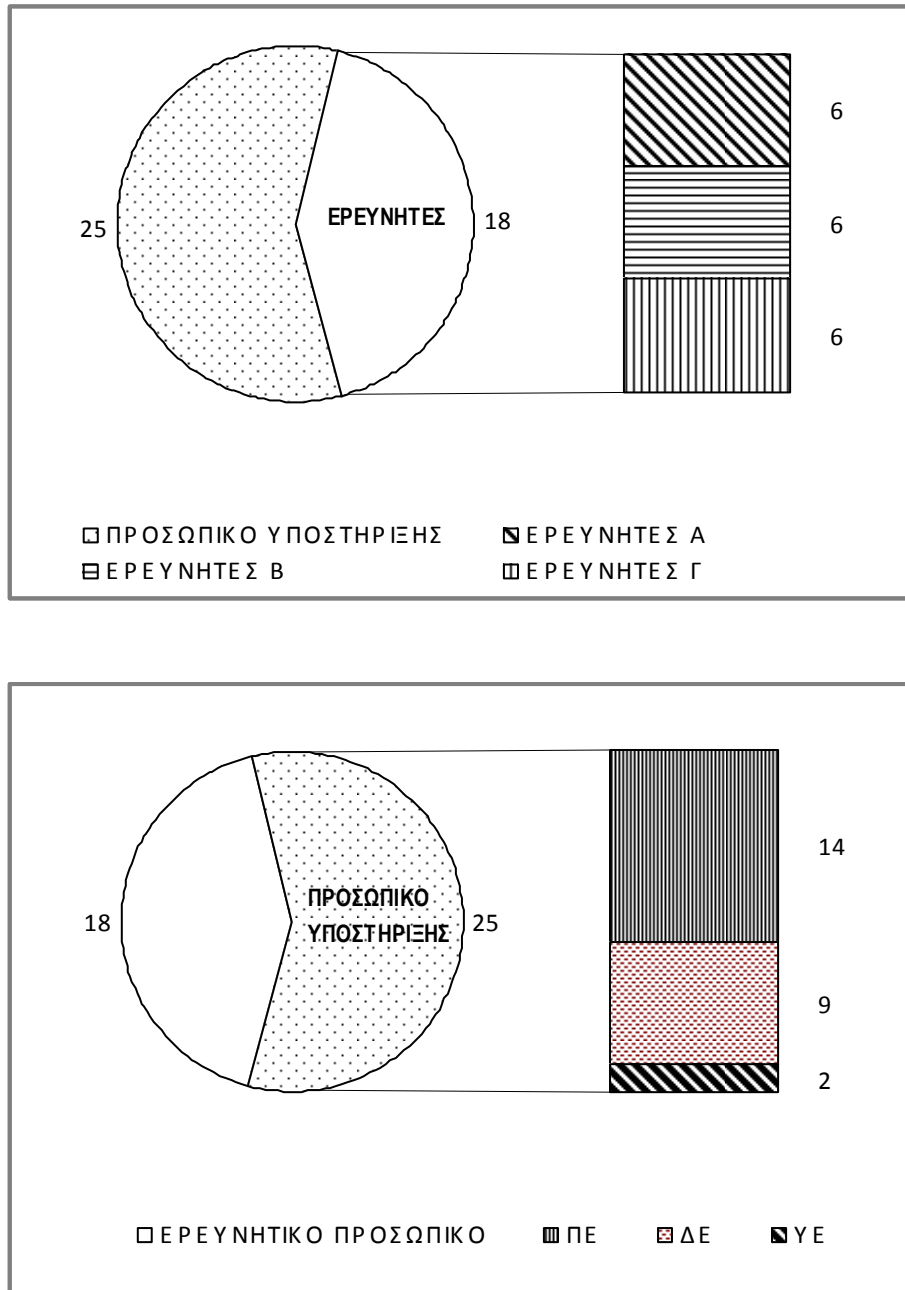
Κατά το 2009, το ΙΔΕ συμμετείχε στη διοργάνωση διαφόρων επιστημονικών εκδηλώσεων. Στις εκδηλώσεις αυτές, οι ερευνητές του ΙΔΕ συμμετείχαν στις οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές ή παρουσίασαν σχετικές εργασίες. Επίσης, εκπροσώπησαν τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς, συμμετείχαν σε διεθνείς ή εθνικές ομάδες που χαράσσουν ερευνητική πολιτική και στις συντακτικές επιτροπές εθνικών και διεθνών περιοδικών και έκριναν εργασίες που υποβλήθηκαν για δημοσίευση σε εθνικά και διεθνή περιοδικά.

Προσωπικό και Οικονομικός Απολογισμός

Προσωπικό ΙΔΕ

Το προσωπικό του ΙΔΕ απαρτίζεται από το ερευνητικό προσωπικό και το προσωπικό τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης. Κατά το 2009 στις διάφορες εργασίες και δραστηριότητες του ΙΔΕ εργάστηκαν

18 ερευνητές και 25 υπάλληλοι τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης (Εικόνα 1). Επιπλέον αυτού του προσωπικού, ένας μεγάλος αριθμός εξωτερικών συνεργατών απασχολήθηκε στα ερευνητικά προγράμματα.

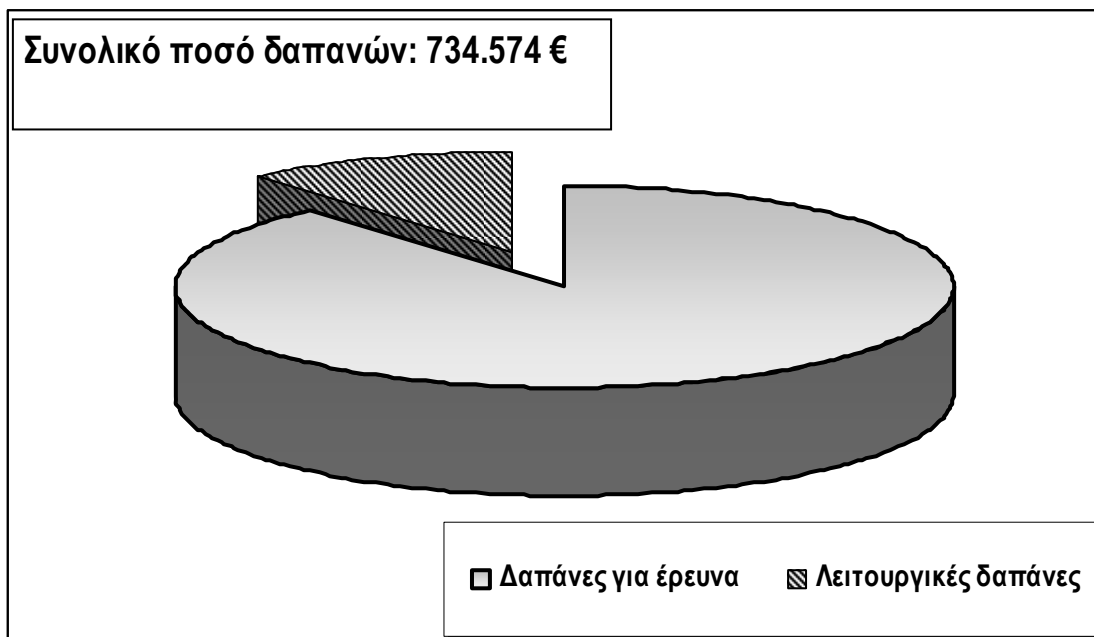

Εικόνα 1. Προσωπικό του ΙΔΕ και κατανομή του στις διάφορες κατηγορίες

Τα παραπάνω στοιχεία δίνονται για να αποτιμηθούν και αξιολογηθούν οι ερευνητικές δραστηριότητες σε συνάρτηση με το ερευνητικό και τεχνικό δυναμικό του ΙΔΕ. Σημειωτέον ότι το προσωπικό όλων των κατηγοριών παρουσιάζει φθίνουσα πορεία τα τελευταία έτη και αν δεν προγραμματιστεί η ανανέωσή του και παραμείνει η υπάρχουσα κατάσταση θα έχει ως συνέπεια τη δραστική μείωση των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ.

Οικονομικός απολογισμός

Για να αποτιμηθεί πληρέστερα η ερευνητική δραστηριότητα και το παραγόμενο έργο του ΙΔΕ ένα άλλο στοιχείο που είναι απαραίτητο είναι η γνώση της οικονομικής επένδυσης που έγινε και ο επιμερισμός της στις διάφορες κατηγορίες δαπανών. Οι κύριοι οικονομικοί πόροι του ΙΔΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και τα ερευνητικά προγράμματα που αναλαμβάνονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες ή με απευθείας αναθέσεις και χρηματοδοτούνται από διάφορους φορείς.

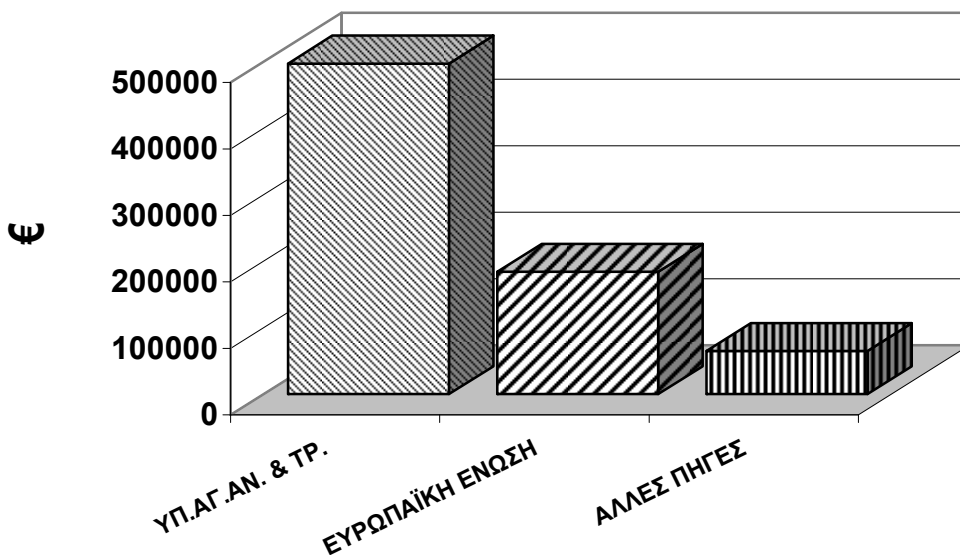

Εικόνα 2. Συνολική χρηματοδότηση και κατηγορίες δαπανών.

Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε κατά το 2009 εκτός της μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού ανήλθε στα 734.574 € (Εικόνα 2). Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 83.399 €, ενώ το ποσό των 651.175 € χρησιμοποιήθηκε για ερευνητικούς σκοπούς. Οι λειτουργικές δαπάνες καλύφθηκαν από τον προϋπολογισμό της μονάδας (46.350 €) και από τις παρακρατήσεις των ερευνητικών προγραμμάτων (37.050 €). Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας αφορούσαν κυρίως ανελαστικές δαπάνες, όπως τιμολόγια ηλεκτρικού και επικοινωνιών (31%), καυσίμων θέρμανσης (15%) και υπηρεσίες τρίτων για συντήρηση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (27%).

Οι πηγές χρηματοδότησης και οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι για το 2009 απεικονίζονται στην εικόνα 3. Το ποσό των 46.350 € των διαθέσιμων οικονομικών πόρων προήλθε από το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και αφορούσε στον ετήσιο προϋπολογισμό της μονάδας. Το 2009, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων χρηματοδότησε με 497.083 € διάφορες ερευνητικές δραστηριότητες του ΙΔΕ. Τα ποσά χρηματοδότησης που δόθηκαν από τους υπόλοιπους φορείς για ερευνητικούς σκοπούς ανήλθαν στα 248.805 €.

Πηγές χρηματοδότησης ΙΔΕ

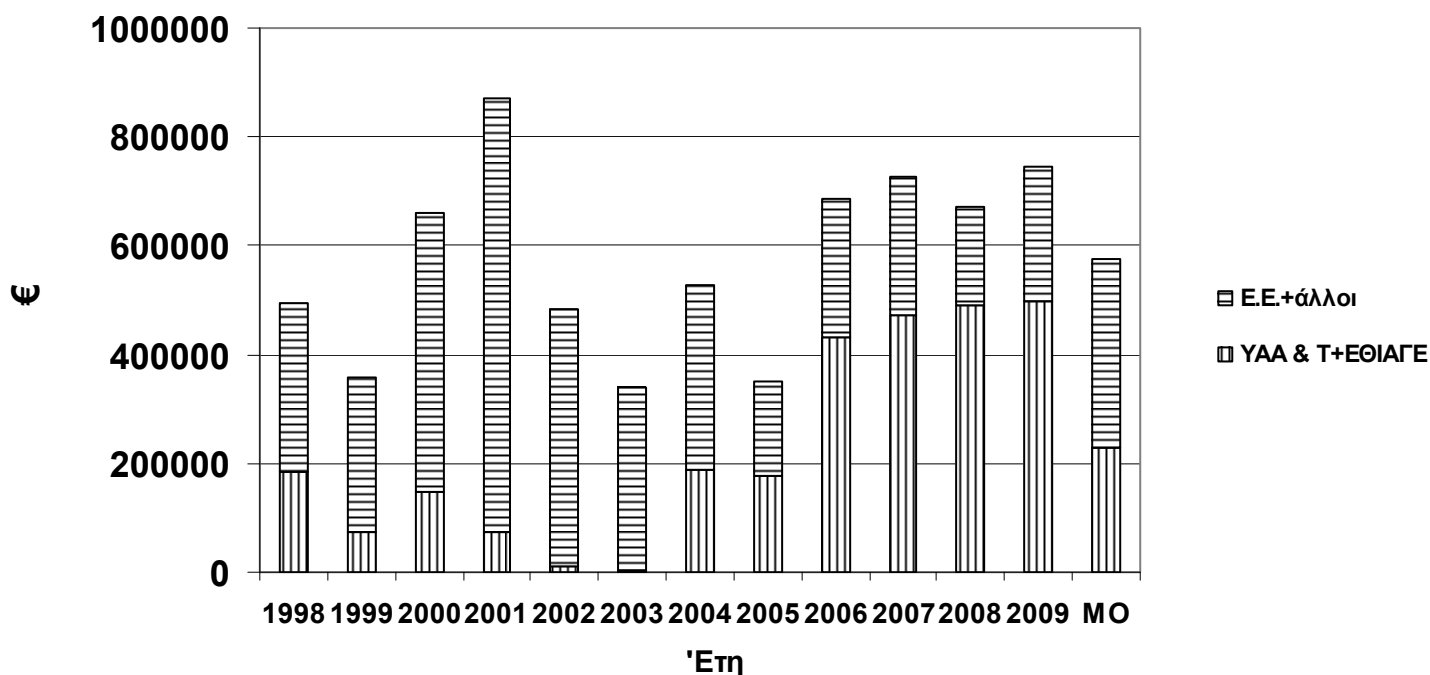
Εικόνα 3. Πηγές χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ.

Αποδοτικότητα Μονάδας

Τα τελευταία χρόνια άρχισε και στη χώρα μας να γίνεται προσπάθεια αξιολόγησης της αποδοτικότητας των ερευνητικών μονάδων που εποπτεύονται από το κράτος καθώς και των Πανεπιστημιακών Τμημάτων. Αυτό που έχει σημασία σε τέτοιου είδους αξιολογήσεις είναι ότι θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια το προσδοκώμενο προϊόν από την αξιολογούμενη μονάδα και η συμβολή του στην εθνική οικονομία και το δημόσιο συμφέρον καθώς και η επένδυση που γίνεται για να επιτευχθεί αυτό. Οι επενδύσεις που γίνονται από την πολιτεία στο ΙΔΕ είναι αυτές που αφορούν στη μισθοδοσία των ερευνητών και του προσωπικού υποστήριξης καθώς και εκείνες για την κάλυψη των λειτουργικών και διοικητικών δαπανών της μονάδας. Τα αναμενόμενα έσοδα αυτής της επένδυσης είναι οι χρηματικές εισροές από ερευνητικά προγράμματα και το αναμενόμενο προϊόν είναι το ερευνητικό αποτέλεσμα και δημοσίευμα και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας.

Οι ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών και κυρίως τα έσοδα που αποφέρουν αυτές είναι ένας σημαντικός δείκτης αξιολόγησης της αποδοτικότητάς του. Τέτοιες εισροές εκτός του γεγονότος ότι επιτρέπουν την επίτευξη της αποστολής μας (δηλ. διεξαγωγή έρευνας), επιπλέον εξασφαλίζουν τη βελτίωση των υποδομών της μονάδας σε εξοπλισμό, την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών της και την εξασφάλιση εργασίας σε άνεργους επιστήμονες και νέους ανθρώπους συμβάλλοντας κατά τι στην καταπολέμηση της ανεργίας. Από τα οικονομικά στοιχεία του έτους 2009 προκύπτει ότι η επένδυση που έγινε στο ΙΔΕ ήταν 46.350 € (προϋπολογισμός ΙΔΕ), ενώ οι εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες (προγράμματα, μελέτες, κτλ.) ανήλθαν στο ποσόν των 745.888 €. Αν συνεκτιμηθούν και οι δημοσιεύσεις των ερευνητικών αποτελεσμάτων (που ελεύθερα πλέον διαβάζονται και ενδεχομένως αξιοποιούνται και εφαρμόζονται) καθώς και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που γίνεται δωρεάν σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες, τότε συνάγεται ότι η αποδοτικότητα της μονάδας είναι αρκετά υψηλή.

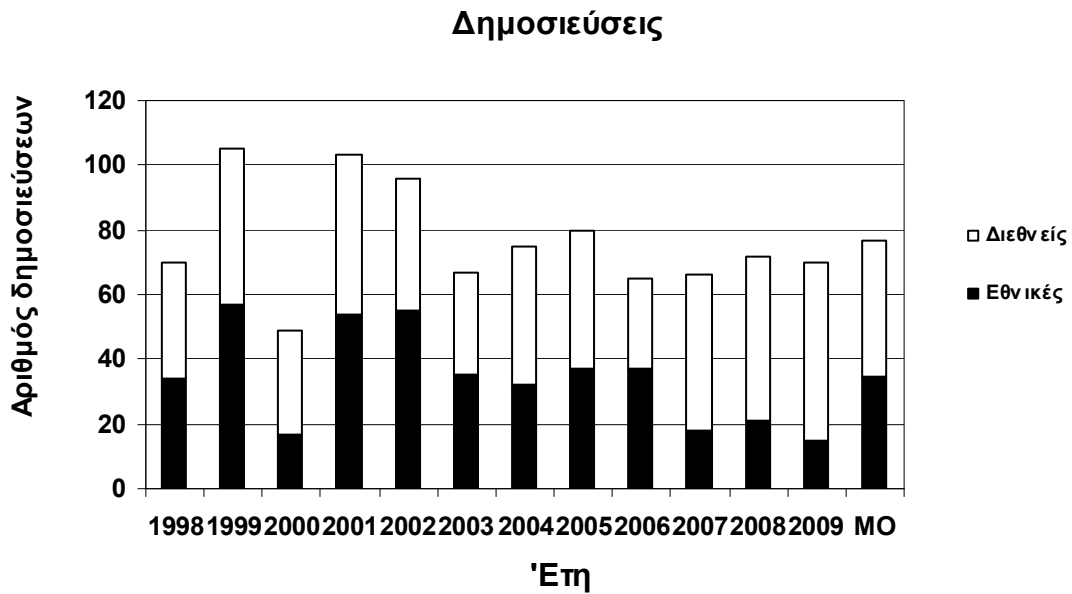
Εισροές από ερευνητικές εργασίες

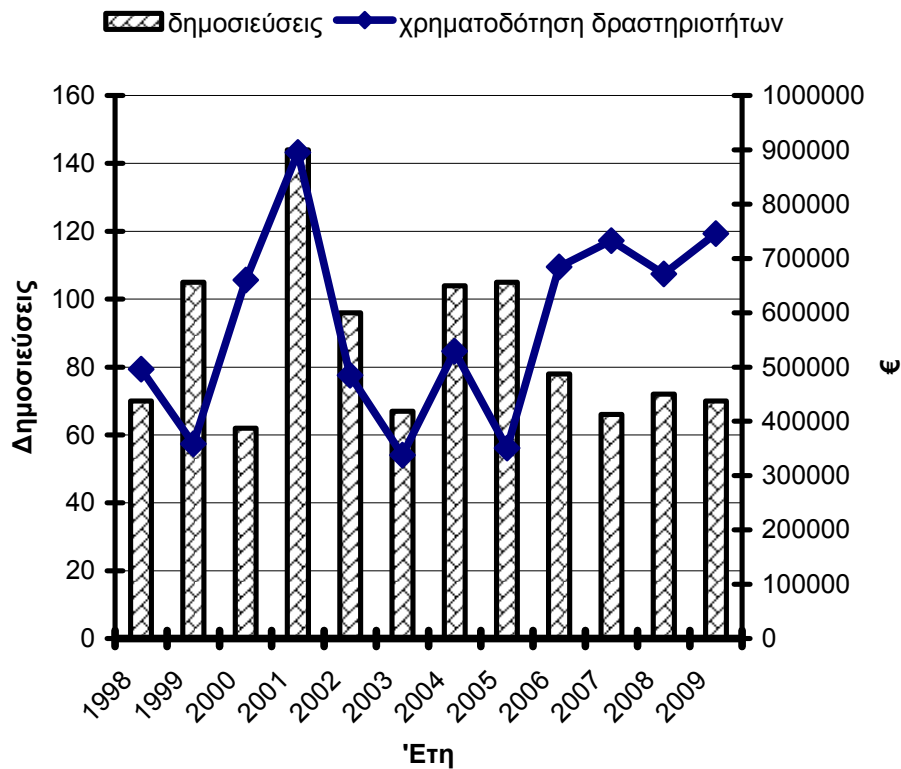
Εικόνα 4. Χρηματικές εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2009 (Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση, ΥΑΑ & Τ: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.: Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας). Η τελευταία στήλη είναι ο μέσος όρος των ετών.

Έχοντας υπόψη αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω και χρησιμοποιώντας ως πηγή τα Πεπραγμένα του ΙΔΕ των τελευταίων δώδεκα ετών, γίνεται στη συνέχεια μία προσπάθεια αξιολόγησης της πορείας των ερευνητικών δραστηριοτήτων και του αριθμού των δημοσιευμάτων, δύο στοιχεία που θεωρούνται καλοί ποιοτικοί δείκτες. Στην εικόνα 4 παρουσιάζονται οι εισροές χρημάτων από ερευνητικές δραστηριότητες, από το 1998 μέχρι το 2009, καθώς και ο μέσος όρος της εν λόγω περιόδου. Αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσόν αυτών των εισροών κατά τα προηγούμενα έτη προέρχονταν από άλλους φορείς εκτός ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ενώ κατά το έτος 2009, όπως και το 2008, τα ποσά χρηματοδότησης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων είναι σχεδόν διπλάσιο όλων των άλλων πηγών χρηματοδότησης. Η υψηλή αυτή χρηματοδότηση αφορά το πρόγραμμα: Βιολογικής Καταπολέμησης του Έλκουσ της Καστανιάς (βλ. σχετική ενότητα) που είναι υψηλής προτεραιότητας για το Υπουργείο και ιδιαίτερα για τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φυσικού Περιβάλλοντος.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ένα από τα σημαντικότερα προϊόντα της μονάδας μας θεωρείται το ερευνητικό δημοσίευμα. Στην εικόνα 5 παρουσιάζονται οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων καθώς και οι αντίστοιχες σε εθνικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων (εξαιρέθηκαν δημοσιεύματα που αφορούν μελέτες, εκθέσεις προγραμμάτων, κτλ.) για την περίοδο 1998-2009. Είναι σαφές ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυτών των κατηγοριών είναι υψηλός (3,7 δημοσιεύσεις/ ερευνητή/ έτος) μεταξύ δημοσιεύσεων (μέσος όρος περιόδου: 77) και αριθμού ερευνητών (μέσος όρος περιόδου: 21). Επίσης, δεν πρέπει να αγνοηθεί ότι το παραγόμενο έργο, στην προκειμένη περίπτωση τα ερευνητικά δημοσιεύματα, είναι στενά συνδεδεμένα με τις χρηματοδοτήσεις των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Στην εικόνα 6 παρουσιάζονται οι χρηματοδοτήσεις και οι πάσης φύσεως δημοσιεύσεις από το 1998 μέχρι το 2009.

Εικόνα 5. Αριθμός δημοσιεύσεων σε διεθνή και εθνικά περιοδικά και συνέδρια του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2009.

Εικόνα 6. Αριθμός δημοσιεύσεων και χρηματοδοτήσεις ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2009.

Οι χρηματικές εισροές και τα δημοσιεύματα της μονάδας είναι μεγέθη μετρήσιμα και μη αμφισβητήσιμα, ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί η συμβολή της μονάδας στην εξυπηρέτηση υπηρεσιών και φορέων του κράτους (βλ. σχετικά κεφάλαια) δια του συμβουλευτικού έργου και η διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης στους πολίτες της χώρας και σύγχρονης αντίληψης για την εκμετάλλευση των φυσικών χερσαίων οικοσυστημάτων και τη διατήρηση επαπειλούμενων ζωικών και φυτικών οργανισμών.

Από τα παραπάνω προκύπτει, ότι η αυξημένη ερευνητική δραστηριότητα που συμβαίνει στο ΙΔΕ και το σημαντικό έργο που παράγεται το κατατάσσει μεταξύ των πλέον δυναμικών και παραγωγικών ερευνητικών μονάδων του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και της χώρας μας. Ωστόσο, η δραστηριότητα αυτή για να συνεχιστεί και στο μέλλον και να εξακολουθήσει να παίζει σημαντικό ρόλο στη χάραξη ερευνητικής πολιτικής και στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής δασοπονίας, θα πρέπει να τύχει και της ανάλογης χρηματοδότησης από πλευράς της πολιτείας.

Επίλογος

Η σύνταξη του παρόντος τεύχους των πεπραγμένων του 2009, έγινε με την εποπτεία και καθοδήγηση του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών (ΕΣΙ) και σύμφωνα με την πρακτική που ακολούθησε μέχρι σήμερα η Διοίκηση του Ινστιτούτου, τόσο όσον αφορά τη δομή και διάρθρωση των περιεχομένων, όσο και τον τρόπο ανάπτυξης και σχολιασμού των αποτελεσμάτων της έρευνας που γίνεται στο παρόν εισαγωγικό κεφάλαιο.

Με την ολοκλήρωση της σύνταξης εκφράζονται θερμές ευχαριστίες για την επιμέλεια των κειμένων στην κ. Ε. Ξανθοπούλου (Ερευνητικά Έργα και Δημοσιεύσεις), στον κ. Ε. Χαβαλέ (Παροχή Υπηρεσιών - Προϊόντων, Συνέδρια, Εκπαιδευτική δραστηριότητα και λοιπές δραστηριότητες) και στην κ. Μ. Γιαντζή για την επιμέλεια του Οικονομικού απολογισμού. Τέλος ευχαριστούμε όλους τους ερευνητές της μονάδας για τη συνεργασία στην καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων τους.

Ο Διευθυντής του ΙΔΕ

Δρ Θωμάς Παπαχρήστου
Τακτικός Ερευνητής

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΙΔΕ

Τακτικά μέλη:

Δρ Κ. Ραδόγλου, Τακτική Ερευνήτρια, Πρόεδρος
Δρ Σ. Γκατζογιάννης, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Π. Πλατής, Αναπληρωτής Ερευνητής
Δρ Ο. Ντίνη - Παπαναστάση, Τακτική Ερευνήτρια
Δρ Α. Τσιόντσης, Αναπληρωτής Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Γ. Τσιουρλής, Αναπληρωτής Ερευνητής
Δρ Κ. Σπανός, Αναπληρωτής Ερευνητής

A. Ερευνητικά προγράμματα

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Εκπόνηση μελέτης και εκτέλεση των προβλεπόμενων από αυτήν έργων για την καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Διαμαντής

Ερευνητική ομάδα : Δρ Χαρίκλεια Περλέρου (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Α. Μησακάκη, Β. Χριστόπουλος, Γ. Τζίρος, Ζ. Νακοπούλου, Δ. Αβτζής

Συμμετέχοντες Φορείς : Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φυσ. Περιβάλλοντος

Έναρξη – Λήξη : Μάιος 2006-Δεκέμβριος 2010

Φορέας χρηματοδότησης : Γ΄ ΚΠΣ, Μέτρο 6.3 Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου

Προϋπολογισμός : Για το ΕΘΙΑΓΕ 2.089.570,00 € Συνολικός Έργου: 4.413.930,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : 711.940,00 €

Σκοπός του προγράμματος : Είναι η εγκατάσταση υπομολυσματικών στελεχών του μύκητα *Cryphonectria parasitica* σε καστανεώνες και καστανοδάση 17 Νομών της χώρας και συγκεκριμένα στους Νομούς Καβάλας, Δράμας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Ιωαννίνων, Άρτας, Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Εύβοιας, Αρκαδίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας. Το Έργο εκτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών και τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες με την τεχνική υποστήριξη του ΙΔΕ.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Παρασκευάστηκαν από το Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας του ΙΔΕ και τοποθετήθηκαν από εξειδικευμένα συνεργεία 1.395.960 μυκητικά εμβόλια.

Βελτίωση και παραγωγή λιβαδικών σπόρων

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Π. Πλατής

Ερευνητική ομάδα : Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Ο. Ντίνη-Παπαναστάση (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Α. Τακουρίδης, Ε. Ναούμ, Γ. Παρζιάλης (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Συμμετέχοντες Φορείς : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη – Λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός : Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με τη χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση 2009 : -

Σκοπός του προγράμματος : Είναι η επιλογή, αξιολόγηση και πολλαπλασιασμός των σπόρων πολύτιμων εγχώριων, ξενικών ειδών και ποικιλιών λιβαδικών φυτών για την κάλυψη των αναγκών βελτίωσης των λιβαδιών καθώς και η συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά στην παραγωγικότητα και βοσκησιμότητα λιβαδικών θάμνων κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες. Η παραγωγή λιβαδικών σπόρων γίνεται στις πειραματικές επιφάνειες Χρυσοπηγής Σερρών και Λουτρών Θέρμης. Τα λιβαδικά είδη που παράγονται διατίθενται δωρεάν στα Δασαρχεία, Κοινότητες, κτηνοτρόφους και ιδιώτες για τη σπορά λιβαδικών εκτάσεων με σκοπό την παραγωγή βοσκήσιμης ύλης ή προστασία των καμένων και ερημοποιημένων εκτάσεων για την

αποφυγή της επιφανειακής διάβρωσης. Τα είδη που παράγονται είναι: *Dactylis glomerata* (ποικ. Χρυσοπηγής), *D. glomerata* (Palestine), *Bromus inermis*, *Phalaris aquatica*, *Lolium rigidum* κτλ. Αρκετά από τα παραπάνω είδη χρησιμοποιούνται και σε άλλα ερευνητικά προγράμματα ή για πειραματικούς σκοπούς σε ερευνητικά κέντρα, ΤΕΙ και Πανεπιστήμια.

Εργασίες που εκτελέστηκαν το 2009 : Ποσότητες λιβαδικών σπόρων προηγούμενων ετών, καθώς και σπόρων που παρήχθησαν το έτος 2009 διατέθηκαν σε κτηνοτρόφους, υπηρεσίες και για πειραματικούς σκοπούς σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Δόθηκαν οδηγίες σε υπηρεσίες του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κτηνοτρόφους για τη βελτίωση των λιβαδιών με σπορά λιβαδικών φυτών. Επίσης, συνεχίστηκε και το έτος 2009 η συνεργασία με τις υπηρεσίες των πυρόπληκτων νομών της Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας σχετικά με τα είδη, τον τρόπο και την εποχή σποράς λιβαδικών ειδών σε καμένες δασικές εκτάσεις, για την προστασία του εδάφους από την επιφανειακή διάβρωση και την ταχύτερη αποκατάσταση της βλάστησης (Δ/νση Δασών Αχαΐας, Δασαρχείο Πύργου, Δασαρχείο Ολυμπίας κτλ.). Επιπλέον, δόθηκαν πληροφορίες για την επιλογή των κατάλληλων σπόρων λιβαδικών φυτών και τη δημιουργία μιγμάτων, με σκοπό την εγκατάστασή τους σε διαταραγμένες επιφάνειες,

Σχεδιασμός και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος για την εκτίμηση των εκπομπών και απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα Χρήσεις γης, Αλλαγές Χρήσεων Γης και Δασοπονία για την κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας όπως απορρέουν από την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Αλλαγή του Κλίματος και το Πρωτόκολλο του Κιότο

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Κ. Ραδόγλου (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Γ. Σπύρογλου, (ΙΔΕ- ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.), Δρ Ι. Γήτας (Α.Π.Θ.) Δρ Α. Ζέρβα, Δρ Δ. Ζιάνης, Δρ Χ. Πέτσικος (Εξωτερικοί Συνεργάτες)

Έναρξη – Λήξη : 2008-2009

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός : 114.000,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : -

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός του προγράμματος είναι να σχεδιάσει το Εθνικό Σύστημα εκτίμησης των εκπομπών και απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα *Χρήσεις γης, Αλλαγές Χρήσεων Γης και Δασοπονία* με σκοπό την πλήρη κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας, όπως απορρέουν από την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Αλλαγή του Κλίματος, το Πρωτόκολλο του Κιότο και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Έγινε ανάλυση των υποχρεώσεων της Ελλάδας όπως προκύπτουν από τη Σύμβαση, το ΠΚ και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία καθώς και ανάλυση της υφιστάμενης Απογραφής αερίων του θερμοκηπίου για τη Σύμβαση και διερεύνηση των κενών που παρουσιάζει. Γίνεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και ανάλυση των συστημάτων άλλων Ευρωπαϊκών χωρών. Αναφέρονται οι επιλογές για την αναγνώριση και παρακολούθηση των εκτάσεων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3.3. και 3.4. Περιγράφεται το προτεινόμενο εθνικό σύστημα για την αναγνώριση των εκτάσεων χρήσεων γης. Αναλύεται η παρακολούθηση των αλλαγών στα αποθέματα άνθρακα στην ιστάμενη και υπόγεια δασική βιομάζα. Περιγράφονται οι άλλες αποθήκες άνθρακα. Αναλύεται η προτεινόμενη μεθοδολογία για τον υπολογισμό εκπομπών/απορροφήσεων αερίων του θερμοκηπίου σε μη δασικές εκτάσεις. Περιγράφονται οι πιλοτικές εφαρμογές του εθνικού συστήματος. Τέλος αναλύονται τα επιμέρους έργα για την άμεση εφαρμογή του εθνικού συστήματος και τη βελτίωση μέχρι το τέλος της πρώτης περιόδου δέσμευσης (2012).

Πλεονεκτεί σε σχέση με την ως τώρα μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την αναφορά για την σύμβαση, καθώς οι εκτάσεις του 3.3 και 3.4 είναι προσδιορισμένες (identifiable) με γεωγραφικά σαφή όρια. Ο

υπολογισμός των αποθεμάτων άνθρακα ιστάμενης βιομάζας για τα δάση στηρίζεται σε μη μόνιμες δοκιμαστικές επιφάνειες (plots) των διαχειριστικών σχεδίων, σε δύο χρονικές στιγμές. Η ακρίβεια των δεδομένων δραστηριότητας σχετικά με την ιστάμενη βιομάζα μπορεί να βελτιώνεται σταδιακά όταν προκύψουν περισσότερα δεδομένα για ένα Νομό.

Διερεύνηση καταλληλότητας νέων δασοπονικών ειδών & μεθόδων για αναδασώσεις μετά από πυρκαγιά

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Ι. Σπανός

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Κ. Σπανός, Δρ Α. Τσιόντσης, Γ. Γιακζίδης (Msc.), Ε. Ξανθοπούλου (Msc.), Θ. Σαμαρά (MSc.), Ε. Χαβαλές

Ομάδα υποστήριξης: Θ. Παλατζίδης, Α. Τακουρίδης, Θ. Τσολάκογλου, Ζ. Περισμετζή

Συμμετέχοντες Φορείς : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη – Λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός : Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με τη χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση 2009 : -

Σκοπός του προγράμματος : Δοκιμάζονται 42 δασοπονικά είδη σε μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε καμένες περιοχές της χώρας μας (Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Εύβοια και Θάσος), που φυτεύτηκαν σε διαφορετικά οικολογικά περιβάλλοντα. Ένα σπουδαίο νέο δασοπονικό είδος που δοκιμάζεται είναι η φελλοφόρος δρυς (*Quercus suber*), δένδρο που θεωρείται πολύτιμο σε μελλοντικές αναδασώσεις σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις. Η οικονομική του αξία για τη χώρα μας είναι τεράστια, διότι θα αυξήσει το εισόδημα των δασοκτημόνων, κτηνοτρόφων και αγροτών, επειδή, εκτός από τα προϊόντα ξύλου και της βοσκήσιμης βιομάζας, από τον φλοιό παράγεται ο πολύτιμος «φελλός», προϊόν μεγάλης οικονομικής αξίας. Ήδη, από το 1993 το είδος δοκιμάζεται σε τρεις περιοχές της Ελλάδας (ΙΔΕ, Σταυρός και Χαλκιδική/Ιερισσός). Στον κήπο του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών υπάρχουν δύο μόνιμες σποροπαραγωγικές επιφάνειες, όπου δοκιμάζονται τρεις φαινότυποι της φελλοφόρου δρυός. Οι κύριοι σκοποί του προγράμματος είναι: α) δοκιμή εγκατάστασης, επιβίωσης, προσαρμογής και ανάπτυξης δασοπονικών ειδών, καθώς και σύγκριση προελεύσεων ντόπιων και ξενικών ειδών, που είναι προσαρμοσμένα σε διάφορες κλιματο-εδαφικές συνθήκες της χώρας, β) σύγκριση παλαιών και νέων μεθόδων αναδάσωσης, ώστε να απαντηθούν καίρια ερωτήματα που επί σειρά ετών προβληματίζουν την Δασική Υπηρεσία. Έγινε λήψη στοιχείων των κυριότερων παραμέτρων που επηρεάζουν τα φυτάρια των αναδασώσεων. Επίσης, ερευνήθηκαν κύριοι σταθμολογικοί (εδαφικοί και κλιματικοί) και δασοκομικοί παράμετροι που καθορίζουν την πορεία των δοκιμαζόμενων δασοπονικών ειδών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές αναδασώσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας μας.

Καλλιέργεια νέων κλώνων λεύκης, ιδιότητες του ξύλου και βελτίωση αποδόσεων

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Θωμάς Παπαχρήστου, Δρ Κ. Σπανός

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Σπανός, Ι. Σπανός, Γ. Γιακζίδης

Ομάδα υποστήριξης : Δ. Γαϊτάνης, Ε. Χαβαλές, Α. Τακουρίδης

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Έναρξη – λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός : Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με την χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση 2009 : .....

Σκοπός του προγράμματος : Αξιολόγηση νέων κλώνων λεύκης (*x Populus euroamericana*, *P. deltoides*, *P. nigra* var. *pyramidalis*, *P. alba*) σε διάφορα κλιματο-εδαφικά περιβάλλοντα: Παραγωγή ξύλου (ποσότητα - ποιότητα), βιομάζας και οικολογική προσαρμογή (επιβίωση x αύξηση).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 :

- Παραγωγή ηλεγμένου γενετικού υλικού και διάθεση σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Δήμους και φυσικά πρόσωπα
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων (αναχώματα Στρυμόνα).

Αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων δασικής πράξης

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Αλ. Τσιόντσης, Δρ Στ. Διαμαντής

Ερευνητική ομάδα : Δρ Στ. Διαμαντής, Δρ Μ. Καλαπανίδα, Χ. Περλέρου (ΙΔΕ – ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Ζ. Περσιμετζή

Συμμετέχοντες φορείς : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γεν. Δ/ση Δασών & Φυσ. Περιβάλλοντος), ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη – Λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός : Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με τη χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση 2009: -

Σκοπός του προγράμματος: Το πρόγραμμα έχει ως σκοπό την άμεση αντιμετώπιση προβλημάτων προστασίας δασών, φυτειών, φυτωρίων, αλσουλίων, δενδροστοιχιών από ασθένειες, έντομα, νηματώδεις ώστε να εμποδίζεται η εισαγωγή και εξάπλωση στη χώρα μας νέων παθογόνων, να εξασφαλίζεται η υγιεινή κατάσταση των δασών, να παράγεται υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό και οι δημιουργούμενες νέες φυτείες να είναι υγιείς, να βελτιώνεται η ποιότητα και να αυξάνεται η ποσότητα των παραγομένων προϊόντων και να εξασφαλίζεται η υγεία και προστασία του αστικού και περιαστικού πρασίνου καθώς και των χώρων αναψυχής. Επίσης έχει ως σκοπό την επίλυση των προβλημάτων της Δασικής Υπηρεσίας που σχετίζονται με την καταλληλότητα των εδαφών για αναδασώσεις και εγκατάσταση δασικών φυτωρίων, τις τροφοπενίες και ανάγκες για λίπανση των φυτωρίων, τον έλεγχο καταλληλότητας τύρφης για παραγωγή φυταρίων, την καλλιέργεια λευκώνων, την καλλιέργεια χριστουγεννιάτικων δένδρων.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Έγιναν αυτοψίες από φυτοπαθολόγους, εντομολόγους και εδαφολόγους ερευνητές, κατόπιν αιτήσεων των Δασικών Υπηρεσιών, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή ιδιωτών, σε διάφορα δάση, αναδασωθείσες περιοχές, αλσύλλια, φυτώρια, φυτείες, πάρκα και δενδροστοιχίες. Σε όλες τις περιπτώσεις ελήφθησαν δείγματα φυτών ή εδάφους και έγιναν μακροσκοπικές και μικροσκοπικές εξετάσεις ή αναλύσεις εδαφών. Έγιναν επίσης καλλιέργειες, απομονώσεις, αναγνωρίσεις και ταυτοποιήσεις διαφόρων μυκήτων, εντόμων και νηματωδών. Τέλος έγιναν διαγνώσεις, γνωματεύσεις και δόθηκαν οδηγίες για την πρόληψη και αντιμετώπιση των φυτοπαθολογικών, εντομολογικών, εδαφολογικών και λοιπών προβλημάτων.

Κατά το 2009, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων. Η εντομολόγος ερευνήτρια του ΙΔΕ **Δρ. Μ. Καλαπανίδα** πραγματοποίησε αυτοψίες σε διάφορες περιοχές της χώρας (Καβάλα, Κιλκίς, Πολύγυρο, Κασσανδρεία, Μαρμαρά, Νικήτη Ν. Χαλκιδικής, Περιστέρα, Ωραιόκαστρο, Κέδρηνο Λόφο, Πανόραμα, Άγιο Αντώνιο και Αξίο Ν. Θεσσαλονίκης, Τρίκαλα, κτλ.) και συνεργάστηκε με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και ιδιώτες όπου διέγινωσε εντομολογικά προβλήματα, συνέταξε έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) και παρέιχε οδηγίες για την αντιμετώπισή τους. Επιπλέον, στο Εργαστήριο Δασικής

Εντομολογίας του ΙΔΕ εξετάστηκαν πολλά δείγματα δένδρων που εστάλησαν από διάφορες περιοχές της Ελλάδας και συντάχθηκαν έγγραφα με οδηγίες για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων προβλημάτων.

Λειτουργία δικτύου Μετεωρολογικών Σταθμών

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Γ. Χαλυβόπουλος, (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ερευνητική ομάδα : Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Α. Τσιόντσης

Έναρξη – Λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Κ.Τ.Γ.Κ. & Δασών)

Προϋπολογισμός Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με τη χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση 2009: -

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός του προγράμματος είναι η συνέχιση της συλλογής μετεωρολογικών δεδομένων από το δίκτυο των δασικών μετεωρολογικών σταθμών που είναι εγκατεστημένοι στη Βόρεια Ελλάδα και η επέκταση του δικτύου.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Συλλογή και επεξεργασία μετεωρολογικών στοιχείων, έκδοση αποτελεσμάτων και διανομή σε ερευνητές του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και τη Δασική Υπηρεσία.

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.

Demonstration of Conservation Actions for *Ursus arctos and habitat type 9530* in Northern Pindos N.P., Grevena Prefecture, Greece, LIFE07 NAT/GR/000291 12/03/2009**

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Π. Κωνσταντινίδης

Ερευνητική ομάδα : Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ. Στ. Γκατζογιάννης,, Δρ. Γ.. Τσιουρλής

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Νομαρχία Γρεβενών, Αναπτυξιακή Εταιρεία Γρεβενών, Καλλιστώ, Μη κυβερνητική οργάνωση προστασίας της φύσης και της άγριας πανίδας, Business Architects Consultancy SA

Έναρξη – Λήξη : 42 μήνες (Από 01/01/2009 μέχρι 30/06/2012)

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση (Πρόγραμμα LIFE)

Προϋπολογισμός : ΙΔΕ: 222.619 €.

Χρηματοδότηση 2009 : 84.647,60 €

Σκοπός του προγράμματος : Συμβολή στη διαχείριση του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, το οποίο περιλαμβάνει 3 περιοχές Natura (pSCI & SPA), μέσω της εφαρμογής των καλύτερων δυνατών πρακτικών και υλοποίηση δράσεων επίδειξης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Οι δράσεις ευαισθητοποίησης περιλαμβάνουν:

1. Δράσεις επίδειξης και διατήρησης, οι οποίες βελτιώνουν το καθεστώς διατήρησης του τύπου οικοτόπου προτεραιότητας 9530*¹, μέσω αειφορικών και καινοτόμων διαχειριστικών πρακτικών, οι οποίες ευνοούν τα επίπεδα βιοποικιλότητας και την κατάσταση διατήρησης της καφέ αρκούδας στην περιοχή μελέτης.
2. Επίδειξη δράσεων βελτίωσης του καθεστώτος διατήρησης της καφέ αρκούδας αναφορικά με την κατάσταση του ενδιαιτήματος και τις τάσεις αυξομείωσης του πληθυσμού της.
3. Εκστρατεία πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την καφέ αρκούδα και το ενδιαίτημα αυτής στην περιοχή μελέτης, η οποία θα απευθύνεται σε συγκεκριμένες ομάδες στόχων (*target groups*).
4. Εκπαίδευση ειδικών ομάδων και μεταφορά τεχνογνωσίας (*know-how*) συγκεκριμένων εργαλείων παρακολούθησης (*monitoring*) και διαχείρισης όσον αφορά το υπό μελέτη είδος και τον τύπο οικοτόπου.

¹ (Υπο-) μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα.

5. Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας επιφυλακής για την προστασία της αρκούδας
6. Εγκατάσταση μονάδας υποστήριξης υποδομών και εγκαταστάσεων για τη διαχείριση των επισκεπτών του πάρκου.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις με τους συμμετέχοντες φορείς και με την επιτροπή παρακολούθησης. Έγιναν επισκέψεις στην περιοχή έρευνας και πρώτη επιλογή των δοκιμαστικών επιφανειών. Πραγματοποιήθηκε ημερίδα ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών για την αξία του προγράμματος. Υπογράφηκαν συμβάσεις με το προσωπικό υποστήριξης και με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για την πραγματοποίηση του έργου.

A new European technology for cost efficient and environmental friendly production of pre-cultivated forest regeneration materials – PRE-FOREST)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Κ. Ραδόγλου

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Ο. Νίνη –Παπαναστάση, Δρ Γ. Σπύρογλου και Δρ. Π.

Κωστοπούλου (ΙΔΕ - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.), Δρ Ι. Ραυτογιάννης (Εξωτερικός Συνεργάτης)

Ομάδα υποστήριξης: Θ. Παλατζίδης, Ζ. Περισμετζή, Α. Τακουρίδης, Θ. Τσολάκογλου

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Universities of Tuscia (Italy), Dalarna University (Sweden), και Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SMEs), τα φυτώρια Vivai Torsalorenzo (Italy), QS Odlingsystem AB (Sweden) και Ditikomakedonika Fytoria (Greece)

Έναρξη – Λήξη : Οκτώβριος 2006 – Απρίλιος 2009

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός : ΙΔΕ: 214.500,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : -

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός του προγράμματος είναι η εισαγωγή νέων τεχνολογιών για τη παραγωγή μικρών διαστάσεων φυτευτικού υλικού (mini plugs) δασικών ειδών. Ο σκοπός θα επιτευχθεί με βασικές βιολογικές, τεχνολογικές, οικονομικές έρευνες κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ενός πρωτοτύπου συστήματος για την παραγωγή των μικρών διαστάσεων φυτευτικού υλικού που θα προσαρμοσθεί στην παραγωγική διαδικασία μικρομεσαίας επιχείρησης που συμμετέχει στο πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Με βάση τα αποτελέσματα των πειραμάτων του προηγούμενου και του τρέχοντος έτος προέκυψαν πρωτόκολλα καλλιέργειας των μελετώμενων ειδών *Robinia pseudoacacia*, *Cupressus sempervirens*, *Pinus brutia* και *Pinus nigra*, έτσι ώστε να είναι δυνατή η παραγωγή υψηλής ποιότητας φυτευτικού υλικού στην πρωτότυπη μονάδα παραγωγής που εγκαταστάθηκε στο συνεργαζόμενο φυτώριο στα Γρεβενά (Δυτικομακεδονικά φυτώρια). Εκεί έγινε έλεγχος της λειτουργίας της μονάδας και των συνθηκών καλλιέργειας μέσα σε αυτήν και συγκεκριμένα της φωτοπεριόδου, της διάρκειας των στάσεων κατά την κίνηση των υποδοχέων των τετάρων φύτευσης, της θερμοκρασίας, της σχετικής υγρασίας, της συχνότητας του ποτίσματος και της ποσότητας και συχνότητας της εφαρμοζόμενης λίπανσης. Ο συνολικός αριθμός φυταρίων που μπορούν να παραχθούν μέσα σε μία περίοδο καλλιέργειας (2 έως 5 βδομάδες) είναι 20.000 έως 75.000 ανάλογα με την πυκνότητα των φυτοδοχείων που θα χρησιμοποιηθούν. Συντάχθηκε η τελική έκθεση του προγράμματος

Study under EEC 2152/2003 Forest Focus regulation on developing harmonized methods for assessing carbon sequestration in European forests, MAS CAREF

Ερευνητική Μονάδα: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Κ. Ραδόγλου

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Π. Μιχόπουλος

Συμμετέχοντες φορείς : Institute of Forest Ecosystem Research, Czech Republic, Joanneum Research, Austria, Federal Institute for Geosciences and Natural Resources, Germany, Swedish University of Agricultural Sciences, Sweden, Altra, The Netherlands

Έναρξη – Λήξη : 2007 – 2010

Φορέας Χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός : 10.000,00 € (ΙΔΕ)

Χρηματοδότηση 2009: 5.000,00 €

Σκοπός του προγράμματος: Η συγκέντρωση και ενίσχυση των γνώσεων και η βελτίωση της μεθοδολογίας των μετρήσεων των διεργασιών των ριζών σε σχέση με τις κλιματικές μεταβολές.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Έγινε συλλογή στοιχείων για τις εργασίες του δεύτερου έτους.

Ash for the future: defining European ash populations for conservation and regeneration – FRAXIGEN (Proposal EVK2 - 2001-00108)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Κ. Σπανός

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Σπανός, Καθ. Δ. Κυριακίδης, Δρ Ρ. Παπλή, Δ. Γαϊτάνης

Ομάδα υποστήριξης : Δ. Γαϊτάνης, Ε. Χαβαλές, Δ. Μυλωνάς, Σ. Ηλιάδου, Α. Κανταρτζής, Ν. Πινακίδης, Γ. Κώσσης

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., ΑΠΘ -Τμήμα Χημείας - Εργαστήριο Βιοχημείας (Αγγλία, Ελλάδα, Σουηδία, Ισπανία, Σλοβακία, Ρουμανία)

Έναρξη – λήξη : 2001 - 2005 (παράταση μέχρι 30-6- 2005) – συνέχιση των εργασιών σε εθνικό επίπεδο.

Συνέχιση των εργασιών και δράσεων του προγράμματος για το 2007/2008/2009 ζητήθηκε επίσημα και εγγράφως από το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (υπό έγκριση)

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός : 343.500,00 €

Χρηματοδότηση 2007/08 : 6.380,00 € χορήγηση Εθνικής συμμετοχής (ΓΓΕΤ) – (Υπόλοιπο αδιάθετο του προγράμματος 18.935,00 €).

Σκοπός του προγράμματος : Το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα FRAXIGEN αφορά στα δασοπονικά είδη *Fraxinus ornus* L., *Fraxinus angustifolia* Vahl. και *Fraxinus excelsior* L. με ευρύτερους τελικούς σκοπούς τη μελέτη της γενετικής ποικιλότητας, απογραφή των πληθυσμών, εγκατάσταση σποροπαραγωγών συστάδων, προστασία των γενετικών πόρων, οδηγίες για τη συλλογή σπόρου και πιστοποίηση του αναπαραγωγικού υλικού. Επίσης το πρόγραμμα συμβάλλει στη σωστή διαχείριση των συστάδων του φράξου (φυσική αναγέννηση, ενίσχυση/ευνόηση των παραπάνω ειδών με παρακράτηση, αύξηση του περιότρου χρόνου, κατάλληλη μίξη), χρήση του φράξου στις αναδασώσεις, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, αγρο-δασοπονία, παραγωγή ξυλώδους βιομάζας και αστική δασοπονία.

Ειδικότερα οι ερευνητικοί στόχοι του ερευνητικού προγράμματος είναι:

- η μελέτη της ποικιλότητας (γεωγραφικής, γενετικής),
- η μελέτη της βιολογίας αναπαραγωγής/εξέλιξης,
- η χρήση των μοριακών δεικτών για ανάλυση της γενετικής ποικιλότητας,
- η μελέτη της φυσικής αναγέννησης σε διαφορετικά περιβάλλοντα,
- η μελέτη της οικολογικής προσαρμοστικότητας ,
- η βελτίωση για ποσότητα/ποιότητα ξύλου και αισθητικούς σκοπούς.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 :

- Παρουσίαση του προγράμματος σε εθνικά και διεθνή συνέδρια.

- Συναντήσεις με τους τελικούς χρήστες (Δασ. Υπηρεσίες, Δασολόγους, Δασοκτήμονες, Φυτωριούχους, Οργανισμούς/Φορείς Προστασίας Περιβάλλοντος) και οργάνωση τοπικών σεμιναρίων.
- Χορήγηση πιστοποιημένου γενετικού υλικού σε ερευνητικά Ινστιτούτα/Παν/μία, Δασικές Υπηρεσίες, δασικά φυτώρια και ιδιώτες.
- *In situ* και *ex situ* προστασία των γενετικών πόρων του φράξου.
- Δημιουργία και εγκατάσταση τράπεζας γονιδίων στο ΙΔΕ και στα Δασικά Φυτώρια Χαλκηδόνας & Πεπονιάς Σερρών.
- Δημιουργία και εγκατάσταση ενός δικτύου πειραματικών επιφανειών οικολογικής προσαρμογής στη Β. Ελλάδα.
- Συντήρηση των πειραματικών επιφανειών – συλλογή δεδομένων αύξησης και φαινολογίας, υπολογισμός γενετικών παραμέτρων και συσχέτιση με την προσαρμοστικότητα σε διάφορα περιβάλλοντα.
- Συλλογή δεδομένων αύξησης/βιομάζας, βιολογίας αναπαραγωγής και ποιότητας ξύλου.
- Δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και εθνικά & διεθνή συνέδρια.

A Surveillance System for Assessing and Monitoring of Desertification – DeSurvey

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Γ. Τσιουρλής

Ερευνητική ομάδα: Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Π. Κωνσταντινίδης (ΙΔΕ - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Ν. Γούναρης, Κ. Κόντος και Σ. Βασιλειάδης ως Συνεργάτες ΙΔΕ με σύμβαση έργου και ο Εξωτερικός Συνεργάτης Δρ Π. Ξόφης (Δ/νση Δασών Δράμας)

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Consejo Superior de Investigaciones Cientificas (CSIC) (Spain), University of Trier (Germany), European Commission, JRC Space Applications Institute (Italy), University of East Anglia (UK), ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. – Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων (ΙΜΔΟ & ΤΔΠ), Εργαστήριο Λιβαδικής Οικολογίας Α.Π.Θ. και άλλοι 35 φορείς του εξωτερικού.

Έναρξη – Λήξη : Μάρτιος 2005 – Οκτώβριος 2010

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός : 101.000,00 € και 39.926,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : 16.500,54 €.

Σκοπός του προγράμματος : Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα DeSurvey (Integrated Project) συγκέντρωσε μια κρίσιμη μάζα ευρωπαϊκών, αφρικανικών, ασιατικών και νοτιο-αμερικανικών φορέων με πάνω από 150 εμπειρογνώμονες στην οικολογία, τη διαχείριση, τη διατήρηση και την αποκατάσταση οικοσυστημάτων και τοπίων, τη μοντελοποίηση, την τηλεπισκόπηση και τα χωρικά συστήματα πληροφοριών, την αγροτική οικονομία κ.ά., που ασχολούνται τα τελευταία χρόνια με τα έντονα προβλήματα υποβάθμισης εδαφών και ερημοποίησης των (ημί-) φυσικών οικοσυστημάτων. Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να καλύψει την έλλειψη διασύνδεσης μεταξύ των αιτιών της ερημοποίησης, όπως τις κλιματικές αλλαγές και τις ανθρωπογενείς επεμβάσεις, και της παρακολούθησης του φαινομένου σε τοπικό, περιφερειακό και ηπειρωτικό επίπεδο. Οι επιμέρους στόχοι είναι: Η κατανόηση της ερημοποίησης με συστηματικό και δυναμικό τρόπο, - Η απογραφή της ερημοποίησης και της υποβάθμισης των εδαφών, με τη διαφοροποίηση μεταξύ της *επίκαιρης (current)* και *κληρονομικής (inherited)* ερημοποίησης και την εξακρίβωση απειλούμενων περιοχών (hot spots) – Την πρόβλεψη της ερημοποίησης σύμφωνα με κλιματικά και κοινωνικό-οικονομικά σενάρια, - Την παρακολούθηση της ερημοποίησης και υποβάθμισης εδαφών σε ευρύτερες περιοχές με τη χρήση αντικειμενικών και επαναλαμβανόμενων μεθόδων, - Την κάλυψη του κενού μεταξύ της κατανόησης και παραγωγής γνώσης του φαινομένου της ερημοποίησης και της πρακτικής παραγωγής πολιτικής ανίχνευσης, παρεμπόδισης και αντιμετώπισης των κινδύνων ερημοποίησης.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Συλλογή, καταγραφή και ανάλυση στοιχείων (όπως, τύπος οικοτόπου, φυτοκάλυψη, ύψος, κ.ά.) υπαίθρου σε δειγματοληπτικές επιφάνειες στις επιλεγμένες περιοχές μελέτης για την περιγραφή, ανάλυση και εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των

οικοτόπων (αντιπροσωπευτικότητα, βαθμός διατήρησης, επίπεδο βιοποικιλότητας, κίνδυνος πυρκαγιάς, ανθρωπογενείς επεμβάσεις, οικονομική καταλληλότητα, κ.ά.) και δημοσίευση των αποτελεσμάτων σε εκθέσεις προγραμμάτων. Συμμετοχή στο πέμπτο συνέδριο του προγράμματος.

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς

Ποσοτική και ποιοτική ανάλυση της ξυλώδους βιομάζας (ανακτημένο ξύλο) των αστικών απορριμμάτων του ΧΥΤΑ νομού Θεσσαλονίκης»

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Χ. Γαλλής

Ερευνητική ομάδα : Δρ Χ. Γαλλής, Κ. Γιαγλή, Δ. Τσαλάγκας, Π. Γιαννακός, Ε. Χαβαλές

Έναρξη-Λήξη : 2008-2010

Φορέας χρηματοδότησης : ΟΤΑ Μείζονος Θεσσαλονίκης

Προϋπολογισμός : 22 580,25 €

Σκοπός του προγράμματος : Δειγματοληψία απορριμμάτων στο ΧΥΤΑ Νομού Θεσσαλονίκης και διαλογή του ανακτημένου ξύλου, μεταφορά στο Εργαστήριο Τεχνολογίας Ξύλου του ΙΔΕ για ποσοτική και ποιοτική του εκτίμηση και κατάταξη σε κατηγορίες.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Στο έτος 2008 έγιναν 22 δειγματοληψίες πεδίου και υποβλήθηκε η σχετική έκθεση πορείας του έργου στην επιστημονική επιτροπή παρακολούθησης του έργου. Αρχισε η συγγραφή της τελικής έκθεσης που θα υποβληθεί στις 17 Ιανουαρίου 2010.

Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Ερευνητική ομάδα : Δρ. Στ. Γκατζογιάννης,, Δρ Π. Κωνσταντινίδης Δρ. Γ.. Τσιουρλής, Δρ. Μ. Καλαπανίδα-Κανταρντζή (ΙΔΕ- ΕΘΙΑΓΕ) και Δρ. Κ. Κασσιούμης

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και Σταθμός Γεωργικής Έρευνας Ιωαννίνων (ΕΘΙΑΓΕ).

Έναρξη – Λήξη : 2009 - 2012

Φορέας χρηματοδότησης : Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ – ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ. – ΚΑΛΛΙΣΤΩ»

Προϋπολογισμός : 48.719,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : 8.302,49 €

Σκοπός του προγράμματος: Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης ειδών και οικοτόπων στο Δάσος Πάφου της Κύπρου, στα πλαίσια ενός συνολικότερου έργου που έχει αναλάβει η Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ.- ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ.- ΚΑΛΛΙΣΤΩ» από το Τμήμα Δασών Κύπρου και το οποίο έχει τον γενικό τίτλο: «Ετοιμασία ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου». Συγκεκριμένες εργασίες που ανέλαβε το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. είναι α) ο Σχεδιασμός, εκπόνηση και πιλοτική εφαρμογή Σχεδίων Παρακολούθησης των ειδών *Ranunculus kykkoensis*, *Phlomis cypria* και *Eryssimum kykkoiticum*, καθώς και των τύπων οικοτόπων με κωδικούς 9590* (δάση με *Cedrus brevifolia*) 92C0 (Δάση ανατολικού πλατάνου) και 9390* (θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*), β) εκπαίδευση και καθοδήγηση προσωπικού για την εφαρμογή των ανωτέρω Σχεδίων Παρακολούθησης και γ) συνδρομή στη συγγραφή σχετικών κειμένων και εκθέσεων.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Έγιναν τα προβλεπόμενα ταξίδια, συγκεντρώθηκαν στοιχεία υπαίθρου, προετοιμάστηκε η ανάπτυξη των συστημάτων παρακολούθησης.

Δασοκομία και προστασία της φύσης στην Ελατιά Δράμας – εναρμόνιση της ευρωπαϊκής οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Ερευνητική ομάδα : Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Δρ Γ. Σπύρογλου (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Δρ Joerg Petermann, Σ. Στάης

Συμμετέχοντες Φορείς : Δασικός Συνεταιρισμός Μακρυπλαγίου Δράμας

Έναρξη – Λήξη : 2006-2008

Φορέας χρηματοδότησης : ΓΓΕΤ

Προϋπολογισμός : 78.000,00 €

Χρηματοδότηση 2008 : 35.000,00 €

Σκοπός του προγράμματος : Βασικός σκοπός της έρευνας είναι η εκπόνηση ενός πιλοτικού σχεδίου εναρμόνισης της σημερινής δασικής διαχείρισης στην περιοχή με εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για τους οικοτόπους (Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 1992) και υπό το πρίσμα της προτεινόμενης από την ΕΕ οδηγίας για την αειφορική διαχείριση των δασών στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000. Αναμένεται έτσι να απαντηθούν αρκετά ερωτηματικά σχετικά με την κατάσταση που βρίσκονται τα δάση της περιοχής, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας με βάση τις σύγχρονες πρακτικές δασικής διαχείρισης, τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη διαρκή επιστημονική παρακολούθησή της, τις εκθέσεις οι οποίες θα πρέπει να υποβάλλονται κατά περιόδους για τη συγκεκριμένη περιοχή προκειμένου να πιστοποιείται η προστασία της φύσης και η διερεύνηση για την πιστοποίηση της αειφορικής δασικής διαχείρισης.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Το έτος 2009 ολοκληρώθηκε το έργο με τη λήψη συμπληρωματικών στοιχείων υπαίθρου και την επεξεργασία τους από την ερευνητική ομάδα. Επίσης, έγιναν τα προβλεπόμενα ταξίδια και υποβλήθηκε στο τέλος του χρόνου η δεύτερη (τελευταία) έκθεση του προγράμματος. Τέλος, δημοσιεύθηκαν εργασίες σε ένα διεθνές επιστημονικό συνέδριο (Blagoevgrad, Bulgaria) και ένα εθνικό συνέδριο (4^ο Πανελλήνιο Οικολογικό Συνέδριο, Οκτώβριος 2008, Βόλος).

Ελληνική
Ορνιθολογική
Εταιρεία.

Επικαιροποίηση του Κόκκινου Βιβλίου των Απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Καζαντζίδης

Ερευνητική ομάδα : Δρ Σ. Καζαντζίδης

Συμμετέχοντες φορείς : Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση.

Έναρξη- Λήξη : 2008-2009

Φορέας χρηματοδότησης : Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (το πρόγραμμα εντάσσεται το ΕΠΠΕΡ που χρηματοδοτείται από το ΥΠΕΧΩΔΕ)

Προϋπολογισμός : 2.000,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : 0 €

Σκοπός του προγράμματος: Η συλλογή στοιχείων και πληροφοριών για είκοσι απειλούμενα είδη πουλιών στην Ελλάδα. Τα στοιχεία αφορούν στην κατανομή των ειδών, τον πληθυσμό τους (αναπαραγόμενο, διαχειμάζοντα ή μεταναστευτικό), τη βιολογία και οικολογία κάθε είδους, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κ.ά. Τα στοιχεία αυτά θα περιληφθούν στην επικαιροποιημένη έκδοση του Κόκκινου Βιβλίου των απειλούμενων Σπονδυλόζων της Ελλάδας που εκδόθηκε το 1992.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 :

Ολοκλήρωση της συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για τα υδρόβια και παρυδάτια είδη πουλιών που αναπαράγονται ή διαχειμιάζουν στην Ελλάδα, αξιολόγηση των απειλών και πρόβλεψη για τη μελλοντική τους πληθυσμιακή κατάσταση λαμβάνοντας υπόψη πληθυσμιακά στοιχεία από την Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες, την κατάσταση των ενδιαιτημάτων κ.α.

ΑΠΘ *Influence of the viral proteins of avian influenza virus on the innate immune response of birds - INN FLU*

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Καζαντζίδης

Ερευνητική ομάδα : Δρ Σ. Καζαντζίδης, Μ. Νοΐδου, Χ. Αλιβιζάτος

Συμμετέχοντες φορείς : Τμήμα Κτηνιατρικής ΑΠΘ, Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Έβρου, Βασιλικό Ινστιτούτο Φυσικών Επιστημών του Βελγίου.

Έναρξη- Λήξη : 2008-2009

Φορέας χρηματοδότησης : ΑΠΘ (το πρόγραμμα εντάσσεται στο 6^ο ΠΠ της ΕΕ)

Προϋπολογισμός: 38.500,00 €

Χρηματοδότηση 2009 : - €

Σκοπός του προγράμματος: Παρακολούθηση της γρίπης των πτηνών σε επιλεγμένα υδρόβια είδη πουλιών και στο περιβάλλον που αυτά ζουν. Η έρευνα που ανέλαβε το ΕΘΙΑΓΕ αφορά στη συλλογή δειγμάτων από τέσσερα είδη πουλιών και την παρακολούθησή των πληθυσμών τους.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009:

1. Σύλληψη και δακτυλίωση 22 Βουβόκυκνων και 10 Φαλαρίδων στη Λίμνη Καστοριάς με συστηματικές επισκέψεις. Συλλογή υλικού (δείγματα από το στόμα, την αμάρα αλλά και αίματος) για ανάλυση για τον ιό της γρίπης.
2. Παρακολούθηση του πληθυσμού των Βουβόκυκνων στη λίμνη Καστοριάς και καταγραφή της μεταβολής του αριθμού τους σε δεκαπενθήμερη βάση.
3. Μετρήσεις του αριθμού των Βουβόκυκνων σε υγροτόπους της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
4. Σύλληψη, δακτυλίωση και συλλογή δειγμάτων για ανάλυση για τον ιό της γρίπης των πτηνών Μαυροκέφαλων γλάρων στο δέλτα Αξιού.
5. Συνεργασία με Κέντρο Αναφοράς της γρίπης των πτηνών του Υπουργείου Γεωργίας, τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης, τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής Καστοριάς, το Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Έβρου και το Ινστιτούτο Φυσικών Επιστημών του Βελγίου.

Έλεγχος Ξύλινων Μέσων Συσκευασίας

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Μ. Καλαπανίδα

Ερευνητική ομάδα : Δρ Μ. Καλαπανίδα (ΙΔΕ – ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ομάδα υποστήριξης : Θ. Παλατζίδης

Συμμετέχοντες φορείς : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γεν. Δ/ση Φυτικής Παραγωγής), ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη – Λήξη : Συνεχές

Φορέας χρηματοδότησης : Χρηματοδοτείται από τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου

Προϋπολογισμός: Διαμορφώνεται κατ' έτος ανάλογα με τα δείγματα

Χρηματοδότηση 2009 : 5.015,76 €

Σκοπός του προγράμματος : Το πρόγραμμα έχει ως σκοπό τον έλεγχο δειγμάτων ξύλινων μέσων συσκευασίας που παράγονται από τις ελληνικές βιομηχανίες επεξεργασίας ξύλου που τους έχει χορηγηθεί

από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η άδεια εγκατάστασης για την σήμανση των προϊόντων τους, σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Φυτοϋγειονομικών Μέτρων (ISPM 15) του FAO.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Κατά το έτος 2009 εξετάστηκαν 36 δείγματα ξύλινων μέσων συσκευασίας, που μας εστάλησαν από διάφορες βιομηχανίες, για την ύπαρξη ή όχι σε αυτά παθογόνων «καραντίνας» (εντόμων και νηματωδών). Όλα τα δείγματα βρέθηκαν καθαρά. Επίσης εξετάστηκαν 25 δείγματα εισαγόμενης ξυλείας, που μας εστάλησαν από διάφορους Νομαρχιακούς Φυτοϋγειονομικούς Ελεγκτές, για να διαπιστωθεί αν ήταν προσβεβλημένα από παθογόνα «καραντίνας».

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ (SURVEYS) για την αναγνώριση προστατευομένων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Ανάδοχος του έργου : Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι)

Ερευνητική ομάδα του Ι.Δ.Ε.: Δρ Μ. Καλαπανίδα-Κανταρτζή, Δρ Στ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Β. Χριστόπουλος

Συμμετέχοντες φορείς : ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε./ΙΔΕ, Γεωπονικό Παν/μιο

Έναρξη-Λήξη : 2008-2009

Χρηματοδότηση : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Σκοπός του προγράμματος : Η χώρα μας υποχρεούται ως μέλος της ΕΕ να εφαρμόζει την Κοινοτική αλλά και εθνική νομοθεσία για την αποτροπή εισόδου οργανισμών (παθογόνων) καραντίνας καθώς και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση που με τις επισκοπήσεις διαπιστωθεί η πρώτη είσοδος κάποιου οργανισμού. Τα Εργαστήρια Δασικής Εντομολογίας και Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας είναι τα επίσημα εργαστήρια για το νηματώδη *Bursaphelenchus xylophilus*, τα έντομα *Gilpinia hercyniae*, *Ips amitinus*, *Ips cembrae*, *Ips duplicatus*, *Dendroctonus micans* και το μύκητα *Gibberella circinata*, ενώ είναι συνεργαζόμενα για το έντομο *Gonipterus scutellatus* και τους μύκητες *Phytophthora ramorum* και *Ceratocystis platani*.

Διερεύνηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εγκατάστασης ποωδών και ξυλωδών φυτών με τη μέθοδο της υδροσποράς σε γαιώδη πρανή του άξονα της Εγνατίας Οδού (Ε.Ο.Α.Ε.-ΥΔΡΟΣΠΟΡΕΣ)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Π. Πλατής

Ερευνητική ομάδα : Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Α. Τσιόντης (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.),

Δρ Β. Παπαναστάσης, Δρ Ι. Ισπικούδης, Δρ Κ. Μαντζανάς, Δρ Μ. Παπαδημητρίου (Α.Π.Θ.)

Ομάδα υποστήριξης : Γ. Γιακζίδης, Ε. Χαβαλές, Α. Τακουρίδης, Θ. Παλατζίδης, Ε. Ναούμ, Ε. Βογιατζής

Έναρξη-Λήξη : 2009-2010

Φορέας χρηματοδότησης : ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Προϋπολογισμός : 53.550,00 € (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.): 38.550,00 € & Α.Π.Θ.: 15.000,00 €

Σκοπός και στόχοι του προγράμματος : είναι η απόκτηση πληροφοριών από την επιλογή των ποωδών και ξυλωδών που χρησιμοποιήθηκαν στην εφαρμογή των υδροσπορών σε γαιώδη πρανή κατά μήκος του άξονα της Εγνατίας Οδού, την εποχή εφαρμογής (Φθινόπωρο, Άνοιξη), το είδος της επικάλυψης, ενώ θα γίνει σύγκριση των αποτελεσμάτων εγκατάστασης των φυτικών ειδών διαχρονικά. Η διατύπωση προτάσεων-κριτηρίων για την επιτυχία των υδροσπορών με ποώδη και ξυλώδη φυτά για την προστασία των πρανών, τη φύτευση φυταρίων, καθώς και την ορθολογικότερη διαχείριση των διαταραγμένων επιφανειών.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις για την κάλυψη και τη σύνθεση της βλάστησης, του μέσου ύψους της βλάστησης και την κατάσταση του πρανούς, σε επιλεγμένες αντιπροσωπευτικές θέσεις κατά μήκος του άξονα της Εγνατίας Οδού που εφαρμόστηκαν

υδροσπορές με ποώδη και ξυλώδη είδη τις χρονικές περιόδους: 1) 2000-2001, 2) 2005-2006 και 3) 2008-2009 για τα ποώδη είδη και 2001-2002 για το μίγμα ποωδών και ξυλωδών ειδών. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καταγράφηκαν σε ειδικό έντυπο, τα οποία στη συνέχεια επεξεργάστηκαν με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα. Συνολικά ελήφθησαν 323 πλαίσια, μεγέθους 1x1 τ.μ., σε τμήματα της Εγνατίας Οδού με αριστερό και δεξιό όρυγμα και κάλυπταν την ίδια χρονική περίοδο εφαρμογής της υδροσποράς. Στη συνέχεια υποβλήθηκε η Πρώτη Τριμηνιαία Έκθεση Προόδου του Έργου στο φορέα χρηματοδότησης και η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: ECOSLOPES- Ecoengineering and Conservation of Slopes

Γ. Γ. Ε. Τ.

Long-term Protection from Erosion, Landslides and Storms

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Ι. Σπανός

Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Σπανός, Δρ Π. Πλατής, Δρ Α. Τσιόντσης, Ε. Ξανθοπούλου (Msc.), Ε. Χαβαλές

Ομάδα υποστήριξης : Θ. Παλατζίδης, Ζ. Περισμετζή, Α. Τακουρίδης, Θ. Τσολάκογλου.

Έναρξη-Λήξη : 2006-2009

Φορέας χρηματοδότησης : Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας

Περιεχόμενα-Σκοπός : Ο σκοπός του προγράμματος είναι η συνέχιση των πειραμάτων για την διερεύνηση νέων μεθόδων οικο-μηχανικών έργων, που γίνονται σε εδάφη με ισχυρές κλίσεις, για προστασία από διαβρώσεις, κατολισθήσεις και πλημμύρες. Στην Ελλάδα συνεχίζονται τα πειράματα σε τρεις περιοχές: α) στο Δάσος Πάρκο Θεσσαλονίκης, όπου ερευνώνται τα οικο-μηχανικά έργα και οι χειρισμοί (κορμοπλέγματα, κορμοδέματα, αναδασώσεις, κλπ.) που έγιναν μετά την πυρκαγιά του 1997, β) Χαλκιδική (Νικήτη μετά την πυρκαγιά του 2002 και Κασσάνδρα μετά την πυρκαγιά του 2006) γ) Καρπενήσι, όπου ερευνώνται τα ριζικά συστήματα της ελάτης με τη χρήση νέων τεχνολογιών (Polhemous Farstrak 3D), σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων και τριών μοντέλλων (AMARod, DIPLAMI και WINRHIZO). Ερευνητικά αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν σε Εθνικό Συνέδριο (Πάτρα), Διεθνές Συνέδριο (Βουλγαρία) και Διεθνές Περιοδικό (Ecology & Safety).

Επιστημονικές δράσεις (concerted actions, cost, κτλ.)

COST Action E47. European network for vegetation management: towards environmental sustainability

Ερευνητική μονάδα: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Πλατής, Δρ. Ι Σπανός

Συμμετέχοντες φορείς: ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες

Έναρξη- Λήξη: 2005 - 2009

Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, COST E47

Σκοπός του προγράμματος: Το κύριο αντικείμενο της δράσης αυτής είναι η ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων ελέγχου της ανεπιθύμητης βλάστησης σε δασικά οικοσυστήματα και η βαθμιαία εξάλειψη των ζιζανιοκτόνων. Οι μέθοδοι αυτές εξυπακούεται ότι θα διασφαλίζουν την αειφορική παραγωγή μίας ποικιλίας δασικών πόρων (δηλ. έδαφος, φυτά, ζώα), θα είναι αποδεκτές από την κοινωνία, φιλικές προς το περιβάλλον και οικονομικά βιώσιμες. Τέτοιες μέθοδοι θεωρούνται η διαχείριση της βλάστησης με μηχανικά μέσα, η βόσκηση, η ελεγχόμενη φωτιά. Στα πλαίσια αυτής της δράσης δραστηριοποιούνται τρεις ομάδες εργασίας: (1) Μεταχειρίσεις και εναλλακτικές (Treatments and alternatives), (2) Ανταποκρίσεις δασικών οικοσυστημάτων (Forest ecosystem responses) και (3) Διαχείριση κοινωνίας και βλάστησης (Society and vegetation management).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Συμμετοχή στις εργασίες του δικτύου στην τελική συνάντηση στο Vejle, Denmark το Μάιο 2009. Δημοσίευση βιβλίου με τις τεχνικές διαχείρισης της βλάστησης που εφαρμόζονται στις χώρες που συμμετείχαν στο δίκτυο.

COST Action E52 - Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Κ. Σπανός

Ερευνητική ομάδα (Μέλη Διαχειρ. Επιτροπής & WGs) : Δρ Κ. Σπανός, Δρ Ι. Σπανός, Δρ. Α. Δρούζας

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. και 22 Ευρωπαϊκές χώρες

Έναρξη – Λήξη : 2006 - 2010

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Σκοπός του προγράμματος : Ο κύριος σκοπός της δράσης COST E52 είναι να μελετηθούν τα προσαρμοστικά και δομικά χαρακτηριστικά και να προβλεφθεί το μελλοντικό εύρος εξάπλωσης των δασικών οικοσυστημάτων οξιάς κάτω από την προϋπόθεση σεναρίων βέβαιων κλιματικών αλλαγών

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- **Οικοφυσιολογία των Ευρωπαϊκών πληθυσμών οξιάς και ευαισθησία τους στις κλιματικές αλλαγές - Ομάδα Εργασίας 1 (Working Group 1),**
- **Δασική γενετική και βελτίωση δέντρων για ανάλυση της συνολικής ποικιλότητας της Ευρωπαϊκής οξιάς - Ομάδα Εργασίας 2 (Working Group 2)**
- **Ανάπτυξη υποδείξεων/οδηγιών για τη χρήση κατάλληλου αναπαραγωγικού υλικού της Ευρωπαϊκής οξιάς για αειφορική δασική διαχείριση - Ομάδα Εργασίας 3 (Working Group3).**

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009:

- Μάιος 5-7, 2009/Θεσσαλονίκη (Ελλάδα): Συνάντηση των ομάδων εργασίας και μελών της διαχειριστικής επιτροπής (MC). Οργάνωση της συνάντησης - επιστημ συνεδρίου (ΕΘΙΑΓΕ - ΙΔΕ/Δρ Κων/νος Σπανός) (Παρουσίαση εργασιών - Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας - Δρ Κων/νος Σπανός) (έκδοση Τεύχους Περιλήψεων 2009, έκδοση Πρακτικών 2010).
- Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων και εμπλοκής του εργαστηρίου Δασικής Γενετικής - Γενετικής Βελτίωσης & Βιοτεχνολογίας στο COST E52 'Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry' πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό σεμινάριο με τίτλο «Functional and Computational Genomics in beech» (20-24 Ιουνίου 2009) στο Ινστιτούτο Γενετικής Φυτών (CNR) στη Φλωρεντία/Ιταλία, για απόκτηση εμπειρίας στη βιοπληροφορική και μοριακών αναλύσεων. Συμμετοχή του Δ. Γαϊτάνη - Δασολόγου (Επιστ. συνεργάτη).
- Οκτώβριος 6-9, 2009/Sorpon (Ουγγαρία): Συνάντηση των ομάδων εργασίας και μελών της διαχειριστικής επιτροπής (MC). Παρουσίαση εργασιών - Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας – Δρ Κων/νος Σπανός.

FP0602 - Biotechnology for lignocellulose biorefineries (BIOBIO)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Κ. Σπανός, Δρ Π. Χριστακόπουλος

Ερευνητική ομάδα (Μέλη Διαχειρ. Επιτροπής) : Δρ Κ. Σπανός, Δρ Π. Χριστακόπουλος

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., ΕΜΠ – Τμήμα Χημικών Μηχανικών, 18 Ευρωπαϊκές χώρες, Τουρκία και Ισραήλ

Έναρξη – Λήξη : 2007 - 2011

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός της δράσης COST FP0602 είναι να αναπτυχθούν νέες βιο-επιστήμες και τεχνολογίες που απαιτούνται για να δομηθούν και εφαρμοσθούν προχωρημένα βιο-διυλιστήρια λιγνο-

κυτταρίνης. Ο κύριος στόχος είναι να αναπτυχθούν περιβαλλοντικά αποδεκτά και οικονομικά αποτελεσματικά βιοτεχνολογικά εργαλεία και τεχνολογίες παραγωγής για να αξιοποιηθούν στην παραγωγή φυτικών ινών, χημικών και βιο-ενέργειας. Η Ευρωπαϊκή βιομηχανία και η Έρευνα & Τεχνολογία κατέχουν ήδη ισχυρή θέση μέσα στη λευκή βιοτεχνολογία. Αυτή η δράση θα ενδυναμώσει τη θέση της Ευρώπης στα πεδία της λευκής βιοτεχνολογίας και των βιο-διυλιστηρίων που βασίζονται στη λιγνο-κυτταρίνη. Η Δράση εργάζεται στενά με τον Ευρωπαϊκό δασο-αγροτικό τομέα και τη βιομηχανία. Οι συμμετέχοντες εμπειρογνώμονες - ειδικοί δραστηριοποιούνται σε ένα μεγάλο εύρος σχετικών επιστημονικών πεδίων (ενζυμολογία, γενετική, βιοχημική μηχανική, χημεία πολυμερών, τεχνολογία φυτικών ινών). Η Δράση θα συνεισφέρει στην επιπρόσθετη ανάπτυξη και εφαρμογή των βιο-διυλιστηρίων, έτσι θα βοηθήσει τις χώρες - μέλη να επιτύχουν τους στόχους που έθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αειφορικό εφοδιασμό με ενέργεια και οικονομία βασιζόμενη σε βιο-προϊόντα.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- Ανάπτυξη νέων βιοτεχνολογικών εργαλείων: ένζυμα και μικρο-οργανισμοί (WG1),
- Εφαρμογή ενζυματικών εργαλείων και μεθόδων επεξεργασίας για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ανανεώσιμων προϊόντων φυτικών ινών (WG2), και
- Παραγωγή δεύτερης γενεάς βιο-καυσίμων, βιο-πολυμερών και χημικών (WG3).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 :

- Σεπτέμβριος 3-4, 2009/Varena (Ιταλία): 3^{ος} Annual Workshop Συνάντηση των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και οργάνωση των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3). Παρουσίαση εργασιών.

FP0603 - Forest models for research and decision support in sustainable forest management

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Κ. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης

Ερευνητική ομάδα (Μέλη Διαχειρ. Επιτροπής & WGs) : Δρ Κ. Σπανός (MC), Δρ Ι. Μελιάδης (MC), Δρ Π. Πετράκης (WG)

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. & 20 Ευρωπαϊκές χώρες

Έναρξη – Λήξη : 2007 - 2011

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Σκοπός του προγράμματος : Τα δασικά αυξητικά μοντέλα αποτελούν σπουδαία εργαλεία για να ερευνηθούν και κατανοηθούν οι βασικές διαδικασίες του οικοσυστήματος και να υποστηριχθούν οι αποφάσεις της δασικής διαχείρισης. Η αειφορική διαχείριση των δασών απαιτεί λεπτομερή πληροφόρηση πάνω στην αύξηση των δέντρων και της δυναμικής του δάσους, συμπεριλαμβανομένων της δομικής ανάπτυξης, των δεικτών βιοποικιλότητας, και των επιδράσεων των διαταράξεων. Αυτό αντανακλάται στην αυξημένη τάση, σε όλη την Ευρώπη, για περισσότερο λεπτομερή, πολύπλευρα δασικά αυξητικά μοντέλα, τα οποία είναι ικανά να προβλέπουν τη δασική αύξηση, να υπολογίσουν/εκτιμήσουν αλλαγές στις αυξητικές συνθήκες, να υποδείξουν κινδύνους και κοινωνικές ανάγκες και να κατευθύνουν τη σωστή δασική διαχείριση και το ρόλο της στην αειφορική ανάπτυξη. Ο κύριος σκοπός της Δράσης είναι να προάγει την ανάπτυξη μεθοδολογιών για βελτίωση των δασικών μοντέλων που θα υποστηρίξουν την αειφορική διαχείριση. Η Δράση θα ανεβάσει την ποιότητα και την ισχύ των δασικών αυξητικών μοντέλων με σκοπό την προσομοίωση των αντιδράσεων των δασών σε εναλλακτικά διαχειριστικά και κλιματικά σενάρια. Η Δράση επίσης θα ερμηνεύσει διαφοροποιήσεις και ιστορικές εξελίξεις των δασικών αυξητικών μοντέλων γεγονός που εξαρτάται από τις γνώσεις αυτών που ανέπτυξαν τα μοντέλα και τις εκάστοτε κοινωνικές ανάγκες. Αυτό θα ωφελήσει την ανάπτυξη της δασικής επιστήμης στην Ευρώπη, και θα βελτιώσει την αειφορική διαχειριστική πρακτική.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- Απογραφή και ανασκόπηση των μοντέλων που υπάρχουν (WG1),
- Δημιουργία βασικών εννοιών και θεωριών, επέκταση των μοντέλων (WG2),
- Αλληλεπιδράσεις δεδομένων – μοντέλου (WG3),

- Εφαρμογή των μοντέλων σε διαφορετικές χρονικές και χωρικές κλίμακες (WG4).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009

- Σεπτέμβριος 17-18/2009, Ελσίνκι (Φιλανδία): 3^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Παρουσίαση εργασιών - Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας (Δρ Ιωάννης Μελιάδης).

COST Action 639. Greenhouse gas budget of soil under changes climate and land use (BurnOut)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Κ. Ραδόγλου

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου (ΙΔΕ – ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.), Δρ Θ. Καριώτης (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη- Λήξη : 2007-20010

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST 639

Σκοπός του προγράμματος: Η κατανόηση της διαχείρισης των αερίων του θερμοκηπίου από το έδαφος στη Ευρώπη κάτω από διαφορετικές χρήσεις γης ιδιαίτερα σε διαταραγμένα οικοσυστήματα.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Έγινε συνάντηση MC meeting & WG meetings.

COST Action FP0701. Post-Fire Forest Management in Southern Europe

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Σπανός (ΙΔΕ), Δρ Γ. Σπύρογλου (ΙΔΕ), Δρ Γεώργιος Καρέτσος, Δρ Βάλια Δασκαλάκου, Δρ Κοσμάς Αλμπάνης, Ασμίνα Σκουτέρι, Δρ Β. Παπαναστάσης, Δρ Φίλιππος Αραβανόπουλος, Δρ Δημήτριος Μυρωνίδης, Δρ Θέκλα Τσιτσώνη.

Συμμετέχοντες φορείς : ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., ΑΠΘ

Έναρξη- Λήξη : 2008-2012

Φορέας Χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST FP0701

Σκοπός του προγράμματος : Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι να βελτιωθούν οι γνώσεις για την μεταπυρική κατάσταση στα καμένα δάση της νότιας κυρίως Ευρώπης και η λήψη αποφάσεων σε επίπεδο δασικής διαχείρισης μετά από φωτιά. Στη δράση συμμετέχουν οι παρακάτω Ευρωπαϊκές χώρες: Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ελβετία, Τουρκία, FYROM, Βουλγαρία.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009 : Συμμετοχή στις εργασίες του δικτύου που έγιναν στην Αθήνα και στις Βρυξέλλες.

COST Action 703. Expected Climate Change and Options for European Silviculture ECHOES

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνη : Δρ Κ. Ραδόγλου

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου (ΙΔΕ – ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Συμμετέχοντες φορείς : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Έναρξη- Λήξη : 2008-2012

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST

Σκοπός του προγράμματος : Η δράση έχει ως σκοπό την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων για τα δάση της Ευρώπης και κυρίως για την προσαρμοστικότητα τους και την συμμετοχή τους στην μείωση των

συνεπειών των κλιματικών αλλαγών. Η δράση θα βοηθήσει στην λήψη αποφάσεων για την διαχείριση των δασών και στον καθορισμό στρατηγικών για την διατήρησή τους. Στόχος της δράσης είναι, επίσης να καθορίσει βελτιώσεις στο σύστημα παρακολούθησης των δασών καθώς και να προσδιορίσει μελλοντικές ερευνητικές προτεραιότητες. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί πρέπει να διερευνηθούν τα θέματα των δασών και της προσαρμοστικότητας τους στις κλιματικές αλλαγές σε σχέση με τους δασοκομικούς χειρισμούς που μπορούν να εφαρμοσθούν για αειφόρο διαχείριση των δασών.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: : Έγινε η δεύτερη συνάντηση στην Φλωρεντία τον Ιανουάριο 2009 και η Τρίτη στην Θεσσαλονίκη από 2-4 Νοεμβρίου 2009.

COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Σ. Διαμαντής & Π. Τσόπελας

Ερευνητική ομάδα : Δρ Χ. Περλέρου (WG4), Γ. Τζίρος (WG3)

Συμμετέχοντες φορείς : Ελλάδα (Ε.Θ.Ι.ΑΓ.Ε./Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Ινστιτούτο Δασικών Μεσογειακών οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, Γεωπονικό Παν/μιο Αθηνών) και 21 Ευρωπαϊκές Χώρες

Έναρξη- Λήξη : 2008-2012.

Χρηματοδότηση : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST 0801

Σκοπός του προγράμματος : Ο κύριος στόχος της Δράσης είναι η μελέτη των ειδών του γένους *Phytophthora* στην Ευρώπη αλλά και σε άλλες ηπείρους, των δρόμων μετακίνησης αυτών και η λήψη μέτρων για την αποτροπή εισόδου στην Ευρώπη παθογόνων ειδών *Phytophthora*. Συγχρόνως επιδιώκεται η ενημέρωση και εκπαίδευση νέων επιστημόνων για το γένος *Phytophthora* που θεωρείται ως ένα από τα πλέον καταστρεπτικά για τις καλλιέργειες αλλά και τα φυσικά οικοσυστήματα.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: : Έλληνες επιστήμονες συμμετείχαν στις δύο συναντήσεις που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Faro της Πορτογαλίας (Ομάδες εργασίας 3 & 4) και στις Βρυξέλλες (Ομάδες εργασίας 1 & 2).

COST Action 803 Belowground carbon turnover in European forests.

Ερευνητική μονάδα: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, (ΙΔΕ – ΕΘΙΑΓΕ), Δρ. Μ Ορφανουδάκης (Δ.Π.Θ.)

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ-ΕΘΙΑΓΕ

Έναρξη- Λήξη: 2009-2012

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, COST

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός της δράσης είναι η βελτίωση και ο συντονισμός των μεθόδων και των γνώσεων για μετρηθούν και να υπολογιστούν ο ρυθμός μεταβολής του άνθρακα των εδαφών. Να χρησιμοποιηθούν οι λαμβανόμενες τιμές για την βελτίωση των βιογεωχημικών μοντέλων και να αναπτυχθούν αειφορικές στρατηγικές διαχείρισης του άνθρακα του εδάφους στα δασικά οικοσυστήματα.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Έγινε η πρώτη συνάντηση του προγράμματος στις Βρυξέλλες τον Μάιο του 2009.

COST Action FP0804 - Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνοι : Δρ Γ. Σπύρογλου

Ερευνητική ομάδα (Μέλη Διαχειρ. Επιτροπής & WGs) : Δρ Γ. Σπύρογλου (MC), Δρ Γ. Χατζηφιλιππίδης (MC), Δρ Β. Καζάνα (WG), Δρ Δ. Καραμανώλης (WG)

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. & 22 Ευρωπαϊκές χώρες

Έναρξη – Λήξη : 2009 - 2013

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Σκοπός του προγράμματος : Τα δάση εξυπηρετούν ένα πλήθος σκοπών και αναλαμβάνουν πολλούς διαφορετικούς, συχνά αντικρουόμενους, στόχους προκειμένου να ικανοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των δασοκτημόνων, την δασική βιομηχανία και γενικά την κοινωνία. Αυτό θέτει αξιοσημείωτες προκλήσεις στους δασοδιαχειριστές. Η ανάγκη για ενισχυμένα συστήματα υποστήριξης δασικών αποφάσεων (DSSs) είναι προφανής σε αρκετά Ευρωπαϊκά έγγραφα που έχουν σχέση με τον μελλοντικό ρόλο των Ευρωπαϊκών δασών. Τα δασικά συστήματα λήψης αποφάσεων επιτρέπουν στο δασοδιαχειριστή να χρησιμοποιεί προηγμένα εργαλεία υποστήριξης αποφάσεων, όπως εμπειρικά συστήματα και συστήματα βασισμένα στη γνώση, τεχνικές πολλαπλών κριτηρίων όπως και εργαλεία επικοινωνίας και οπτικής απεικόνισης. Η Ευρωπαϊκή εμπειρία σχετικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή δασικών (DSSs) για τη διαχείριση των δασών παρέχει μια στιβαρή υποδομή για τεχνολογική καινοτομία και συνεργασία μεταξύ των ερευνητών. Η συγκεκριμένη δράση θα καθορίσει ένα Πανευρωπαϊκό πλαίσιο κεντρικών διαδικασιών και προτύπων πληροφοριών σχετικά με την υποστήριξη αποφάσεων σε ένα αειφορικό και προλειτουργικό περιβάλλον δασικής διαχείρισης. Επιπλέον, θα ορίσει όλα τα προαπαιτούμενα που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων και θα παρέχει μια συνεπή Πανευρωπαϊκή αναφορά ποιότητας για την ανάπτυξη των συστημάτων λήψης αποφάσεων ενισχύοντας την αειφορική διαχείριση των δασών.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- Αρχιτεκτονική και σχεδιασμός των DSSs (WG1),
- Μέθοδοι και πρότυπα από τη βάση των εννοιών και θεωριών των προτύπων (WG2),
- Διαχείριση γνώσης (KM) (WG3),
- Διαδικασίες συμμετοχής (WG4).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009

- Απρίλιος 2 2009/Βρυξέλλες (Βέλγιο): Συνάντηση των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής αποδοχή του προγράμματος εργασίας και οργάνωση των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4).
- Νοέμβριος 23-24/2009, Ρίγα (Λετονία): 1^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Οριστικοποίηση του διαχωρισμού των συμμετεχόντων στη δράση σε ομάδες εργασίας και παρουσίαση του πλάνου των εργασιών ανά ομάδα εργασίας από τους αρχηγούς των ομάδων εργασίας.

COST Action 866. Green Care Agriculture

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος : Δρ Χ. Γαλλής (Επικεφαλής-Chair)

Ερευνητική ομάδα : Δρ Χ. Γαλλής (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε)

Συμμετέχοντες φορείς : ΙΔΕ- ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε

Έναρξη- Λήξη : 2006-2010

Φορέας Χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST 866

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός του προγράμματος είναι να αυξήσει την επιστημονική γνώση για τις άριστες συνδυασμένες εφαρμογές στη χρήση του δάσους, των φυτών, των ζώων, και των χώρων πρασίνου σαν μια βάση για βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας του ανθρώπου στο επίπεδο οργανωμένης αγρό-δασικής μονάδας.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Συμμετοχή στις εργασίες της διαχειριστικής επιτροπής, και της ομάδας εργασίας 2. Οργανωτής του Συμμετοχή στο ετήσιου συνεδρίου της Δράσης που έγινε στη Ατάλεια Τουρκίας στον Σεπτέμβριο 2009.

COST Action FP0902 “Development and harmonization of new operational research and assessment procedures for sustainable forest biomass supply”.

Ερευνητική Μονάδα: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Υπεύθυνος: Δρ. Χρίστος Γαλλής
Θέση στη Δράση: Μέλος Διαχειριστικής Επιτροπής.
Ερευνητική ομάδα : Δρ Χ. Γαλλής (ΙΔΕ-Ε.Θ.Ι.ΑΓ.Ε).
Συμμετέχοντες φορείς : ΙΔΕ- Ε.Θ.Ι.ΑΓ.Ε
Έναρξη- Λήξη : 2009-2013
Χρηματοδότηση : Ευρωπαϊκή Ένωση, COST FP0902.

Σκοπός του προγράμματος : Σκοπός του προγράμματος είναι να αυξήσει την επιστημονική γνώση για τις άριστες συνδυασμένες εφαρμογές στη συγκομιδή και μεταφορά δασικής βιομάζας για χρήση σε παραγωγή ενέργειας, την βελτιστοποίηση των χρονικών σπουδών, της τεχνολογίας, της εναρμόνισης της σχετικής ορολογίας, την βελτιστοποίηση στον υπολογισμό του κόστους και τη δημιουργία μοντέλων προσομοίωσης στις σχετικές δασικές εργασίες.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2009: Έγινε η εναρκτήρια συνάντηση της διαχειριστικής επιτροπής τον Σεπτέμβριο 2009 στις Βρυξέλλες.

Ερευνητικά προγράμματα που υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση από την Ε.Ε. (fp7)

Biodiversity Banking on the basis of Intergrated Constructed Wetlands (RIVER BANKING) (Programme ‘LIFE + Environment Policy and Governance)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Γενικός Συντονιστής : South West Regional Board (SWRFB)
Υπεύθυνος : Δρ Ν. Γρηγοριάδης (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)
Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Α. Παναγόπουλος, Δρ Α. Πανώρας, Δρ Γ. Αραμπατζής
Ομάδα υποστήριξης : Δρ. Γ. Σπύρογλου
Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Ελλάδα, Αγγλία
Έναρξη – λήξη : 2009 - 2012
Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση
Προϋπολογισμός : 300.000,00 € (ΙΔΕ-ΕΘΙΑΓΕ)
Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε

Actions towards halting biodiversity loss in the wide areas of Agras Wetland (BioHaltAgras) (Programme ‘LIFE + Biodiverstiy)

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Γενικός Συντονιστής : Δήμος Εδέσσης
Υπεύθυνος : Δρ Ν. Γρηγοριάδης (ΙΔΕ-ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)

Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Π. Πλατής, Δρ Α. Παναγόπουλος, Δρ Α. Πανώρας
Ομάδα υποστήριξης : Δρ. Γ. Σπύρογλου
Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Ελλάδα
Έναρξη – λήξη : 2010 - 2013
Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση
Προϋπολογισμός : 800.000,00 €
Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε

Cross-border model for nature conservation and sustainable use of forest resources in NATURA 2000 sites in the Rhodope Mountain (Programme 'EUROPEAN TERRITORIAL COOPERATION PROGRAMME GREECE-BULGARIA 2007-2013' - Call identifier: "INTERREG")

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών **Υπεύθυνος :** Δρ Ν. Γρηγοριάδης
Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Μελιάδης
Ομάδα υποστήριξης : Δρ Γ. Σπύρογλου
Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Βουλγαρία.
Έναρξη – λήξη : 2009 - 2012
Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση
Προϋπολογισμός : 45.000,00 €
Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε

The future health and vitality of target forest ecosystems around Mediterranean Basin as predicted by their biodiversity quality assessment (Programme 'Cooperation' - Call identifier: FP7-KBBE-2008-2B, Proposal No – 227244 – 'MEDFORBIO')

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Γενικός Συντονιστής : Δρ G. Vanacci (Παν/μιο Pisa Ιταλία)
Υπεύθυνος : Δρ Σ. Διαμαντής
Ερευνητική ομάδα : Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Γ. Τζίρος, Ζ. Νακοπούλου
Ομάδα υποστήριξης :
Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Γεωργία.
Έναρξη – λήξη : 2010 - 2014 (διάρκεια: 60 μήνες)
Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση
Προϋπολογισμός : 350.500,00 € (ΙΔΕ-ΕΘΙΑΓΕ)
Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία:

Biodiversity quality assessment in forest ecosystems in Europe and its relation to functionality, climate change and pollution (Programme/funding scheme 'Collaborative project: large scale integrating' - Call identifier: ENV.2010.2.1.4 - Functional significance of forest biodiversity, Proposal ref. No – FP7 265218 – 'EUFORBIO')

Ερευνητική Μονάδα : ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. - Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Γενικός Συντονιστής (Ε.Ε.) : Δρ Κ. Σπανός (ΙΔΕ - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)
Επιστημ. Υπεύθυνος : Δρ Κ. Σπανός
Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Σπανός, Δρ Ι. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Π. Πετράκης, Δρ Μ. Καλαπανίδα, Γ. Χαλυβόπουλος
Ομάδα υποστήριξης : Δ. Γαϊτάνης, Θ. Σαμαρά, Ε. Χαβαλές, Α. Μπουρλέτσικας, Ε. Ξανθοπούλου

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : Ελλάδα, Βρετανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Σλοβενία, Ελβετία, Τουρκία, Σερβία, Σουηδία, Νορβηγία, FYROM, Βοσνία - Ερζεγοβίνη, Κύπρος, Γερμανία, Αυστρία..

Έναρξη – λήξη : 2010 - 2014 (διάρκεια: 60 μήνες)

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός : 855.925 € (ΙΔΕ-ΕΘΙΑΓΕ)

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: (αναμένεται η αξιολόγηση για χρηματοδότηση)

Ερευνητικά προγράμματα που υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση από άλλους φορείς

Γ. Γ. Ε. Τ. Αξιοποίηση Βιομάζας υπολειμμάτων υλοτομίας και δευτερογενούς επεξεργασίας ξύλου για ενεργειακούς σκοπούς

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Γκατζογιάννης,

Συμμετέχοντες φορείς : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε (Συντονιστής), Ν. Χατζηγιάννης & Σια ΕΠΕ., Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρας Άγιον Όρος.

Διάρκεια έργου: 36 μήνες

Φορέας χρηματοδότησης : Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Προϋπολογισμός : 109.000 €

Σκοπός του προγράμματος: Η διερεύνηση των δυνατοτήτων χρήσης υπολειμμάτων ξυλείας (υπολείμματα πρίσης, λεπτά υπολείμματα υλοτομιών, υπολείμματα καθαρισμών κλπ.) υψηλής θερμαντικής αξίας (καστανιά, αείφυλλα) για την παραγωγή και χρήση chips σε ανεξάρτητα συστήματα σε απομακρυσμένες αγροδασικές περιοχές. Η διερεύνηση θα γίνει με όρους δυνατοτήτων παραγωγής και διάθεσης, θερμιδικής απόδοσης και οικονομικότητας λειτουργίας και συντήρησης του συστήματος.

Γ. Γ. Ε. Τ. Καινοτόμες μέθοδοι και τεχνικές για την ολοκληρωμένη απογραφή και διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων

Ερευνητική Μονάδα : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Συμμετέχοντες φορείς : Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., Τσιάρας Δ., Παλάσκας Δ.

Διάρκεια έργου: 4 μήνες

Φορέας χρηματοδότησης : Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Προϋπολογισμός : 15.946,00 €

Σκοπός του προγράμματος: Η διεξαγωγή έρευνας με σκοπό τη μεταφορά Τεχνογνωσίας/ Καινοτομίας από το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. προς δύο Εργοδότες (επιχειρήσεις – δασοτεχνικά Μελετητικά Γραφεία) Δ. Παλάσκα και Δ. Τσιάρα) στα ερευνητικά αντικείμενα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων και της απογραφής δασών.

B. Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις

Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση

- ATHANASIADOU, S., I. KYRIAZAKIS, I. GIANNENAS and T.G. PAPACHRISTOU, 2009. The consequences of nutrition on the outcome of infectious challenges in small ruminants. **Options Méditerranéennes** (Series A: Mediterranean seminars), 85: 29-40.
- DIAMANDIS, S., 2009. The Necessity of Political Will in Fungal Conservation: The Case of Greece. **Plant Pathology** (in press).
- DIAMANDIS, S., 2009. Sweet chestnut: From the “kastanea” of the Ancient Greeks to Modern Days. **Acta Horticulturae** (in press).
- FEEST, A. and K. SPANOS, 2009. An approach to measuring Biodiversity and its use in analyzing the effect of nitrogen deposition on woodland butterfly populations in the Netherlands. **iForest**, 2:46-48.
- FOTELLI, M. N., K. RADOGLU, M. NAHM, and H. RENNENBERG, 2009. Climate effects on the N balance of beech (*Fagus sylvatica*) at its south-eastern distribution limit in Europe. **Plant Biosystems**, 143, supplement: 34-45.
- FOTELLI, M. N., M. NAHM, K. RADOGLU, G. HALYVOPOULOS, H. RENNENBERG and A. MATZARAKIS, 2009. Seasonal and interannual ecophysiological responses of beech (*Fagus sylvatica* L.) at its south-eastern distribution limit in Europe. **Forest Ecology and Management**, 257: 1157-1164.
- GALLIS, CHR., 2009. Body Composition and Obesity among Greek Forest Workers and Researchers. **International Journal of Body Composition Research**, Vol. 7, No.3:85-89.
- GALLIS, CHR., 2009. Green Care in Agriculture: theory and practices. **Taiwan News**, June 25, 2009, pages 64-66.
- GANATSAS, P., I. SPANOS and G. GOUDELIS , 2009. Comparative stem and root system of *Pinus brutia* Ten. saplings in burned and unburned woodlands, northern Greece. **Plant Biosystem** (in press).
- KARMIRIS, I. , S. KAZANTZIDIS and T. PAPACHRISTOU, 2009. Wintering diet composition of selected wildfowl species in Greece. **Avocetta** (in press).
- KONTOES, C., I. KERAMITSOGLU, N. SIFAKIS and P. KONSTANTINIDIS , 2009. SITHON: An Airborne Fire Detection System Compliant with Operational Tactical Requirements. **Sensors** 2009, 9(2): 1204-1220.
- KOSTOPOULOU, P., K. RADOGLU and O. DINI-PAPANASTASI, 2010. Growth and survival of *Cupressus sempervirens* L. mini-plug seedlings under reduced photoperiod. **European Journal of Forest Research** (in press).
- KOSTOPOULOU, P., K. RADOGLU, O. DINI-PAPANASTASI and G. SPYROGLOU, 2009. Enhancing planting stock quality of Italian Cypress (*Cupressus Sempervirens* L.) by pre-cultivation in mini plugs **Ecological Engineering** (in press).

- KOSTOPOULOU, P., O. DINI-PAPANASTASI and K. RADOGLU, 2009.** Density and substrate effects on morphological and physiological parameters of plant stock material of four forest species grown in mini-plugs **Scandinavian Journal of Forest Research** (in press).
- LORENT, H., R. SONNENSCHNEIN , **G. TSIURLIS** , P. HOSTERT and E. LAMBIN , **2009.** Livestock subsidies and rangeland degradation in Central Crete. **Ecology and Society**, **14 (2)**.
- MELIADIS, I., P. PLATIS, A. AINALIS and M. MELIADIS, 2009.** Monitoring and analysis of natural vegetation in a Special Protected Area of Mountain Antichasia-Meteora, central Greece. **Environmental Monitoring and Assessment**, (in press).
- PERLEROU, C. and S. DIAMANDIS, 2009.** Spread of Introduced Hypovirulence vs Natural Hypovirulence in Chestnut Blight. **Acta Horticulturae** (in press).
- PERLEROU, C., G. TZIROS, A.M. VETTRAINO and S. DIAMANDIS, 2010.** *Phytophthora cryptogea* causing ink disease of *Castanea sativa* newly reported in Greece. **Plant Pathology** (in press).
- PROVENZA, F.D. and **T.G. PAPACHRISTOU, 2009.** Behavior-based management of ecosystems. **Options Méditerranéennes** (Series A: Mediterranean seminars), 85: 13-28.
- RADOGLU, K., D. DOBROWOLSKA, G. SPYROGLOU and V-N. NICOLESCU, 2009.** A review on the ecology and silviculture of limes (*Tilia cordata* Mill., *Tilia platyphyllos* Scop. and *Tilia tomentosa* Moench.) **Die Bodenkultur, Journal for Land management Food and Environment**, 60(3): 7-17.
- RADOGLU, K., P. KOSTOPOULOU, Y. RAFTOYANNIS, O. DINI-PAPANASTASI and G. SPYROGLOU, 2009.** The physiological and morphological quality of *Pinus brutia* container seedlings produced from mini-plug transplants. **Plant Biosystems**, 00-00, (in press).
- RAFTOYANNIS, Y. and **I. SPANOS , 2009.** Post-fire management in Greece. Journal of International Scientific Publication: **Ecology & Safety**, 3: 54-61.
- SIAM, A.M.J., **K. RADOGLU, B. NOITSAKIS, and P. SMIRIS, 2009.** Ecophysiology of Seedlings of three Deciduous Oak Trees during Summer Water Deficit. **Sudan Journal of Desertification**, 1(1): 71-87.
- SIAM, A.M.J., **K. RADOGLU, B. NOITSAKIS, and P. SMIRIS, 2009.** Differences in ecophysiological responses to summer drought between seedlings of three deciduous oak species. **Forest Ecology and Management**, 59: 35-42.
- SPANOS, I., P. GANATSAS and M. TSAKALDIMI , 2009.** Evaluation of postfire restoration in peri-urban forest of Thessaloniki, Northern Greece. **Global Nest** (in press).
- SPANOS, I., Y. RAFTOYANNIS , P. PLATIS and E. XANTHOPOULOU , 2009.** Post-fire management and recovery of a pine forest, in Greece. **Web Ecology** (submitted).
- SPANOS, K.A., A. FEEST and P.V. PETRAKIS, 2009.** Improving the Assessment and monitoring of forest Biodiversity. **Management of Environmental Quality**, 20 (1): 52-63.
- SPANOS, K.A., D. GAITANIS and I. SPANOS, 2009.** Resin production in natural Aleppo pine stands in N. Evia – Greece and possibilities for increasing income under sustainable forest management. **Web Ecology** (submitted).

TSIURLIS, G., P. KONSTANTINIDIS and P. XOFIS , 2009. Syntaxonomy and Synecology of *Quercus coccifera* Mediterranean Shrublands in Greece. **Journal of Plant Biology**, 52 (5): 433-447.

Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση

ZARTALLOUDIS, Z.D., **M.D. KALAPANIDA** and E.I. NAVROZIDIS, 2009. Efficacy and speed of action of selected plant protection products on *Lymantria dispar* in laboratory conditions. **Entomologia Hellenica**, Vol. 18, pp 62-73.

ΚΟΡΑΚΑΚΗ, Ε. και **Κ. ΡΑΔΟΓΛΟΥ**, 2009. Σύγχρονες τεχνολογίες προσδιορισμού της ροής χυμών στα δασικά οικοσυστήματα. Εφαρμογές στην Ελλάδα. **Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ.** Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του Καθηγητή Κ. Αθανάσιου Καραμπίνη. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 2, 41-53.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., Γ. ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Σ. ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Χ. ΚΟΝΤΟΕΣ , Σ. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗΣ , Μ. ΣΑΝΤΑΜΟΥΡΗΣ , Γ. ΝΟΪΤΣΗΣ , Ν. ΠΕΤΡΟΥΛΙΑΣ , Κ. ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΔΗΣ , Β. ΖΥΓΟΥΡΑ, ΣΠ. ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ . Ν. ΣΗΦΑΚΗΣ , Π. ΔΟΥΚΑΣ , Π. ΜΠΟΥΤΣΟΥΚΗΣ , Ο. ΡΟΥΣΣΟΥ , Ι. ΝΟΪΤΣΗΣ και Ν. ΣΤΑΜΟΥ, 2009. ΣΙΘΩΝ: Εφαρμογή και αξιολόγηση επίγειων και εναέριων μεθόδων τηλεματικής στον έγκαιρο εντοπισμό - αναγγελία – παρακολούθηση των δασικών πυρκαγιών. **Επετηρίδα Τμ. Δασολ. και Φυσ. Περ. Α.Π.Θ.**, Τόμος προς τιμή του Καθ. Ν. Στάμου, 26 σελ.

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Π., Ο. ΝΤΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, Κ. ΡΑΔΟΓΛΟΥ και Γ. ΣΠΥΡΟΓΛΟΥ, 2009. Επίδραση της φωτοπεριόδου στην αύξηση φυταρίων μαύρης πεύκης (*Pinus nigra* Arnold). **Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος Α.Π.Θ.** Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του καθηγητή Ν. Στάμου. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τόμος 00, 00-00.

ΠΛΑΤΗΣ, Π., Α. ΑΪΝΑΛΗΣ, Ι. ΜΕΛΙΑΔΗΣ και Κ. ΤΣΙΟΥΒΑΡΑΣ, 2009. Διαχρονική παρακολούθηση των βοσκόμενων δασικών εκτάσεων στη λεκάνη απορροής Βαμβακιάς Νομού Θεσσαλονίκης. **Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ.** Επιμέλεια έκδοσης Ε.Π. Τσαχαλίδης, Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του Καθηγητή Κ. Αθανάσιου Καραμπίνη. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 2: 167-176, ISBN: 978-960-89345-6-6.

ΣΠΥΡΟΓΛΟΥ, Γ., Π. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ο. ΝΤΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και **Κ. ΡΑΔΟΓΛΟΥ**, 2009. Παραγωγή φυτευτικού υλικού μαύρης Πεύκης *Pinus nigra* (Arnold) με χρήση μικροθηκών (mini-plugs). **Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ.** Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του Καθηγητή Κ. Αθανάσιου Καραμπίνη. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 2: 57-68.

Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ. ,2009. Κρασιά: Μια νέα, σοβαρή εναλλακτική καλλιέργεια για ορεινές και ημιορεινές περιοχές της χώρας μας. **ΕΘΙΑΓΕ** (τριμηνιαία έκδοση του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) 36: 18-19.

- KAZANTZIDHS, Σ., 2009.** Δακτυλιώσεις πουλιών στο Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών. **ΕΘΙΑΓΕ** (περιοδική έκδοση του ΕΘΙΑΓΕ) 36: 4-9.
- KAZANTZIDHS, Σ.** και Χ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ. **2009.** Η ιστορία των δακτυλιώσεων. **ΟΙΩΝΟΣ** (Τριμηνιαία έκδοση τα Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας) 39: 12-13.
- KAZANTZIDHS Σ., Χ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Γ. ΧΑΝΔΡΙΝΟΣ και Τ. ΑΚΡΙΩΤΗΣ. 2009.** Επανευρέσεις δακτυλιωμένων υδρόβιων πουλιών. **ΟΙΩΝΟΣ** (Τριμηνιαία έκδοση τα Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας) 39: 22-23.
- ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, Ε., Χ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Σ. ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ και Θ. ΣΚΑΡΤΣΗ. 2009.** Δακτυλιώσεις πουλιών στην ηπειρωτική Ελλάδα. **ΟΙΩΝΟΣ** (Τριμηνιαία έκδοση τα Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας) 39: 18.

Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία

- GATZOYIANNIS, S.** and K. POIRAZIDIS, **2009.** Dadia forest complex: stand development and forest management, In book: "Catsadorakis, G. and Källander, H. (eds). 2010. The Dadia – Lefkimi – Soufli Forest National Park, Greece: Biodiversity, Management and Conservation". WWF Greece, Athens (in press).
- GRIGORIADIS, N., G. SPYROGLOU** and S. DONTI, **2009.** The Greek Rhodopes – varied landscape, biodiversity and cultural identity. The European Green Belt: Borders. Wilderness. Future. Thomas Wrbka, Katharina Zmelik, Franz Michael Gruenweis (Hrsg.). Verlag Bibliothek der Provinz. pp 206-213.
- DIAMANDIS, S., 2009.** Greece: Cultivation and Culture, Folklore and History, Tradition and Uses of Chestnut. In: **Following Chestnut Footprints (Castanea spp.). Scripta Horticulturae, ISHS** publication, 63-71.
- KARMIRIS, H., S. KAZANTZIDIS** and M. PANAGIOTOPOULOU. **2009.** A note on the diet of the Lesser White-fronted Goose wintering in the Evros delta, Greece. In: Tolvanen, P., Oien I.J. and Ruokolainen, K. (eds.). *Conservation of the Lesser White-fronted Goose on the European migration route.* Final Report of the EU LIFE Nature project 2005-2009. WWF Finland Report 27 and NOF Rapportserie Report No 1-2009. pp. 68-70.
- PAPACHRISTOU, T.G., I. SPANOS** and **P.D. PLATIS, 2009.** Forest Vegetation Management in Europe, Chapter 6: Greece. In: I. Willoughby, P. Balandier, N. S. Bentsen, N. McCarthy and J. Claridge (Editors), *Forest Vegetation Management in Europe.* COST Office, Brussels, pp. 51-60.
- POIRAZIDIS, K., V. KATI, S. SCHINDLER, D. TRIANTAKONSTANTIS, D. KALIVAS** and **S. GATZOYIANNIS, 2009.** Landscape and biodiversity in Dadia – Lefkimi – Soufli Forest National Park, in book: "Catsadorakis, G. and Källander, H. (eds). 2010. The Dadia – Lefkimi – Soufli Forest National Park, Greece: Biodiversity, Management and Conservation". WWF Greece, Athens (in press).
- SPANOS, K.A., 2009.** (Editor). *Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry in Europe.* Proceedings of Workshop and MC Meeting of COST Action E52 'Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry', Thessaloniki, May 5-7, 2009, NAGREF – Forest Research Institute, pp. xx (publ. in 2010).

- SPANOS, K.A.** and **D. GAITANIS, 2009.** *The beech forests in Greece – an overview.* In: Proceedings of Workshop and MC Meeting of COST Action E52 ‘ Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry’ (ed. K.A. Spanos), Thessaloniki, May 5-7, 2009. NAGREF – Forest Research Institute (publ. in 2010).
- SPANOS, K.A.,** A. FEEST, P. PETRAKIS and E. DASKALAKOU, **2009.** *Silent Points on the Assessment and Monitoring of Forest Biodiversity.* Global Science Books (Special Issue: Conservation and management of biodiversity) (accepted 2009).

Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

- GALLIS CHR., 2009.** Green Care in Europe: Past, Present and Best Practices. Article in: Proceedings of the 3rd International Conference on Horticulture Therapy, Taipei, Taiwan, April 2009, (5 pages).
- GALLIS CHR., 2009.** Therapeutic Gardens and Therapies in an Ancient Greek Asclepeion. Abstract in: Abstract Proceedings of the International Conference on Ecology and Forests for Public Health. Oslo, Norway, 18-20 September 2009.
- GRIGORIADIS, N.,** S. GALATSIDAS, I. TAKOS, **2009.** Post fire regeneration conditions in the urban forest of Thessaloniki, 10 years after fire. 18th International Symposium ECOLOGY & SAFETY – For a cleaner and safer world June 8-12, 2009, Sunny Beach, Bulgaria.
- GRIGORIADIS, N., 2009.** Χειρισμοί ευνόησης της φυσικής αναγέννησης και εφαρμογής της τεχνητής αποκατάστασης των δασών μαύρης πεύκης. Διεθνές συνέδριο: νέες προσεγγίσεις στην αποκατάσταση δασών μαύρης πεύκης. 15-16 Οκτωβρίου Δημόσια κεντρική βιβλιοθήκη Σπάρτης.
- KOSTOPOULOU, P., O. DINI-PAPANASTASI, G. SPYROGLOU** and **P. KOSTOPOULOU, 2009.** An innovative approach for large-scale production of *Robinia pseudoacacia*, *Cupressus sempervirens*, *Pinus brutia* and *Pinus nigra* planting stock material. In: Proceedings of the International Scientific conference “Forestry in Achieving Millennium Goals Held of the 50th Anniversary of Foundation of Institute of Lowland Forestry and Environment November 13-15 2008, Novi Sad Serbia, Institute of Lowland Forestry and Environment, & IUFRO, pp.135-142.
- PAPACHRISTOU, T.G.** and **P.D. PLATIS, 2009.** Grazing of livestock as control of herbaceous vegetation in coppice oak forests in Greece: trade-offs between herbs and oak sprouts in foraging decisions. In: N. Scott Bentsen (Editor), *Forest Vegetation Management – Towards Environmental Sustainability.* Proceedings from the final COST E47 Conference, Vejle, Denmark, May 5-7, 2009. Faculty of Life Sciences, University of Copenhagen, Forest & Landscape Working Papers no. 35-2009, pp. 18-20.
- RADOGLU, K., O. DINI-PAPANASTASI, P. KOSTOPOULOU** and **G. SPYROGLOU, 2009.** Forest regeneration material: state of the art and a new European approach for pre-cultivated planting stock production In: Proceedings of the International Scientific conference “Forestry in Achieving Millennium Goals Held of the 50th Anniversary of Foundation of Institute of Lowland Forestry and Environment November 13-15 2008, Novi Sad Serbia, Institute of Lowland Forestry and Environment , & IUFRO, pp. 23-30.
- SPANOS, K.A.** and **D. GAITANIS, 2009.** *The beech forests in Greece – an overview.* In: Proceedings of Workshop and MC Meeting of COST Action E52 ‘ Evaluation of Beech Genetic

Resources for Sustainable Forestry' (ed. K.A. Spanos), Thessaloniki, May 5-7, 2009. NAGREF – Forest Research Institute (publ. in 2010).

SPYROGLOU, G., K. RADOGLU, O. DINI-PAPANASTASI and P. KOSTOPOULOU, 2009. Seed quality assessment of five forest species used in nurseries. In: Proceedings of the International Scientific conference “Forestry in Achieving Millennium Goals Held of the 50th Anniversary of Foundation of Institute of Lowland Forestry and Environment November 13-15 2008, Novi Sad Serbia, Institute of Lowland Forestry and Environment , & IUFRO,57-64.

ZAGAS, T. and **I. SPANOS, 2009.** Workshop of COST Action E52, “Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry”. 5-7 May 2009, Hotel Phillipion , Thessaloniki, (eds. Spanos K. & Wuehlich G.), NAGREF/FRI. Greece (in press).

Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων

SPANOS, I., I. RAFTOYANNIS, P. PLATIS, E. XANTHOPOULOU, 2009. Post – fire management and recovery of a pine forest in Greece. *Οικολογική και Κοινωνικοοικονομική αποκατάσταση πυρόπληκτων περιοχών - Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος*. Πρακτικά 14^{ου} Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου. Πάτρα, 1- 4 Νοεμβρίου, 2009. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, (υπό δημοσίευση).

SPANOS, K.A., D. GAITANIS and I. SPANOS, 2009. *Resin production in natural Aleppo pine stands in N/ Evia - Greece and possibilities for increasing income under sustainable forest management*. Πρακτικά 14^{ου} Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου. Πάτρα, 1- 4 Νοεμβρίου, 2009. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, (υπό δημοσίευση).

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., Χ. ΠΕΡΛΕΡΟΥ και Β. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, 2009. *Gibberella circinata* και ρητινώδης καρκίνος των πεύκων: Κίνδυνος για τα πευκοδάση μας. Πρακτικά 14^{ου} Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου. Πάτρα, 1- 4 Νοεμβρίου, 2009. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, (υπό δημοσίευση).

Δημοσιευμένη περίληψη τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

DIAMANDIS, S., 2009. Sweet chestnut: From the “kastanea” of the Ancient Greeks to Modern Days. 1st European Chestnut Congress, Cuneo, Italy 13-16 October, p. 89.

GRIGORIADIS, N., J. PETERMANN, and S. Grigoriadis, 2009. Towards harmonization of silviculture and protection in Elatia forest, Greece. 52 IAVS 2009 Chania. Poster.

HANDRINOS G., T. KASTRITIS, G. KATSADORAKIS, H. ALIVIZATOS, S. XIROUCHAKIS, **S. KAZANTZIDIS, S. BOURDAKIS and A. DIMALEXIS, 2009.** The new Red List of the Threatened Birds of Greece. Abstracts 11th International Conference of Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent areas (ICZEGAR), Hellenic Zoological Society – University of Crete, 21-25 September 2009, Herakleion , Greece, p. 37.

KAZANTZIDIS S., F. PERGANTIS, E. MAKRIGIANNI, K. POIRAZIDIS, S. BOURDAKIS and E. KAKALIS, 2009. Waterfowl and hunting in Greek wetlands. Abstracts 11th International Conference of Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent areas (ICZEGAR), Hellenic Zoological Society – University of Crete, 21-25 September 2009, Herakleion , Greece, p. 50.

- KAZANTZIDIS S.** and I. KARMIRIS, **2009**. Lead shot ingestion by waterfowl in Greek wetlands. Abstracts 11th International Conference of Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent areas (ICZEGAR), Hellenic Zoological Society – University of Crete, 21-25 September 2009, Herakleion , Greece, p. 137.
- KAZANTZIDIS S.**, H. ALIVIZATOS, T. AKRIOTIS and G. HANDRINOS, **2009**. A review of recoveries of ringed waterfowl in Greece. Abstracts 11th International Conference of Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent areas (ICZEGAR), Hellenic Zoological Society – University of Crete, 21-25 September 2009, Herakleion , Greece, p. 138.
- KOSTOPOULOU P.**, **DINI-PAPANASTASI O.** and **K. RADOGLU**, **2009**. Effect of density and substrate on root growth potential of forest regeneration material cultivated in mini-plugs In: Book of Abstracts of EC-IUFRO International Conference Innovation and New Horizons in Tree Nursery Stock Production and Forest Restoration – From Research to Business, Ciccarese L. Ferreira, R. and Simeone M.C (eds) March 12-14 2009, Rome, Italy, p.25
- KOSTOPOULOU P.**, **G. SPYROGLOU** , **O. DINI-PAPANASTASI** and **K. RADOGLU**, **2009**. Effects of day length on growth characteristics of *Pinus nigra* and *Cupressus sempervirens* mini-plug seedlings. In: Book of Abstracts of EC-IUFRO International Conference Innovation and New Horizons in Tree Nursery Stock Production and Forest Restoration – From Research to Business, Ciccarese L. Ferreira, R. and Simeone M.C (eds) March 12-14 2009, Rome, Italy, p.27.
- PAPACHRISTOU, T.G.**, **P.D. PLATIS** and Z.M. PARISSI, **2009**. Variety of woody plant species influences food intake of goats In: *Challenging strategies to promote the sheep and goat sector in the current global context*. 13th Seminar of the FAO-CIHEAM Sub-Network on Sheep and Goat Nutrition, Leon, Spain, October 14-16, 2009. Abstract Book, University of León, Spain. p 5.
- PERLEROU, C.** and **S. DIAMANDIS**, **2009**. Spread of Introduced Hypovirulence vs Natural Hypovirulence in Chestnut Blight. 1st European Chestnut Congress, Cuneo, Italy 13-16 October, p. 77.
- RADOGLU, K.**, Y. RAFTOYANNIS and **G. SPYROGLOU**, **2009**. Country Report Main point, Impacts of climate changes to forest ecosystems, Adaptation and Mitigation. General workshop of COST Action FP0703 Expected Climate changes and Options for European Silviculture, 22-24 January, Florence, Italy.
- http://www.gip-ecofor.org/publi/page.php?id=28&rang=0&domain=37&lang=en_GB
- RADOGLU, K.**, **2009**. Forest planting stock material in Greece: introduction of a new production technology in mini-plugs. In: Book of Abstracts of EC-IUFRO International Conference Innovation and New Horizons in Tree Nursery Stock Production and Forest Restoration – From Research to Business, Ciccarese L. Ferreira, R. and Simeone M.C (eds) March 12-14 2009, Rome, Italy, p.14.
- RAFTOYANNIS, Y.** and **K. RADOGLU**, **2009**. Forest Fires and Climate Changes. A Greek perspective on adaptation options. In: Book of Abstracts of the General workshop of COST Action FP0703 Expected Climate changes and Options for European Silviculture 2-4 November 2009, Thessaloniki, Greece.
- http://www.gip-ecofor.org/publi/page.php?id=70&rang=0&domain=37&lang=en_GB

SPANOS, K.A. and **D. GAITANIS, 2009.** *The beech forests in Greece – an overview.* Proceedings of Workshop and MC Meeting of COST Action E52 ‘Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry’ Thessaloniki, May 5-7, 2009. Book of Abstracts (ed. K.A. Spanos and G. Wuehlisch). NAGREF – Forest Research Institute, pp. 18.

ZAGAS, T. and **I. SPANOS, 2009.** Workshop of COST Action E52, “Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry”. 5-7 May 2009, Hotel Phillipion, Thessaloniki, Book of abstracts: p. 6 (eds. Spanos K. & Wuehlisch G.), NAGREF/FRI. Greece.

Δημοσιευμένη περίληψη τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων

SPANOS, K.A., D. GAITANIS and **I. SPANOS, 2009.** *Resin production in natural Aleppo pine stands in N/ Evia - Greece and possibilities for increasing income under sustainable forest management.* 14^{ου} Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο, Πάτρα, 1-4 Νοεμβρίου, 2009. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία (με Περίληψη στην Ελληνική) (υπό δημοσίευση).

Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις

PAPACHRISTOU, T.G. and Z.M. PARISSI, H. BEN SALEM and P, MORAND-FEHR. **2009.** Nutritional and Foraging Ecology of Sheep and Goats. Proceedings of the 12th Seminar of the FAO-CIHEAM Sub-Network on Sheep and Goat Nutrition, Thessaloniki, Greece, October 11-13, 2007. **Options Méditerranéennes** (Series A: Mediterranean seminars), No. 85. Zaragoza: CIHEAM (Centre International de Hautes Etudes Agronomiques Méditerranéennes) / FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) / NAGREF (National Agricultural Research Foundation, Greece). 2009. 491 pp. ISSN : 1016-121-X, ISBN : 2-85352-410-8.

SPANOS, K.A., G. Wuechlich, **2009.** (Eds). Workshop and MC Meeting of COST Action E52 ‘Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry’, Thessaloniki, May 5-7, 2009, Book of Abstracts, NAGREF - Forest Research Institute, pp. 18.

SPANOS, K. A., 2009. (Editor). Proceedings of Workshop and MC Meeting of COST Action E52 ‘Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry’, Thessaloniki, May 5-7, 2009, NAGREF – Forest Research Institute (publ. in 2010).

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., Ι. ΤΑΚΟΣ., 2009. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΗΣ – Εκπαιδευτικές Σημειώσεις, ΤΕΙ Καβάλας – Παράρτημα Δράμας, Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος Δράμα, 65 σελ.

ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2007. ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ – Εκπαιδευτικές Σημειώσεις, ΤΕΙ Καβάλας – Παράρτημα Δράμας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Δράμα, 95 σελ.

Εκθέσεις προγραμμάτων

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., 2009. Τελική έκθεση του ερευνητικού προγράμματος ENTER 2004 Δασοκομία και προστασία της φύσης στην Ελατιά Δράμας – εναρμόνιση της ευρωπαϊκής οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους.

- ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., 2009.** Συμπληρωματικά στοιχεία τελικής έκθεσης προγράμματος LIFE Φύση «Υλοποίηση μέτρων διαχείρισης στον υγρότοπο ΄Αγρα».
- ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., 2009.** Δράση COST FP0701 – *Post-Fire Forest management in Southern Europe* – Φεβρουάριος και Δεκέμβριος 2009, Αθήνα και Βρυξέλλες - Παρουσίαση συμπληρωμένου ερωτηματολογίου (εργασίας) προγράμματος.
- ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ, Σ.** (συντονιστής έκδοσης). **2009.** Επίδραση της θήρας στα θηρεύσιμα υδρόβια είδη της ορνιθοπανίδας. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Διεύθυνση Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος – ΕΘΙΑΓΕ - Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών. Θεσσαλονίκη, 248 σελ.
- ΠΛΑΤΗΣ, Π., Θ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, Α. ΤΣΙΟΝΤΣΗΣ, Β. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ, Ι. ΙΣΠΙΚΟΥΔΗΣ, Κ. ΜΑΝΤΖΑΝΑΣ και Μ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, 2009.** Διερεύνηση και αξιολόγηση αποτελεσμάτων εγκατάστασης ποωδών και ξυλωδών φυτών με τη μέθοδο της υδροσποράς σε γαιώδη πρηνή του άξονα της Εγνατίας Οδού. Πρώτη Τριμηνιαία Έκθεση Προόδου του προγράμματος Ε.Ο.Α.Ε.-ΥΔΡΟΣΠΟΡΕΣ. 26 σελ. και 25 πίνακες.
- ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2009.** Δράση COST E52 - *Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry* - Θεσσαλονίκη, Μάιος 5-7, 2009 - Παρουσίαση εργασίας και έκθεσης προγράμματος.
- ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2009.** Δράση COST E52 - *Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry* - Οκτώβριος 6-9, 2009/Sopron (Ουγγαρία) - Παρουσίαση εργασίας και έκθεσης προγράμματος.
- ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2009.** Δράση COST FP0602 - *Biotechnology for lignocellulose biorefineries (BIOBIO)* - Σεπτέμβριος 4-5, 2008/Varenna (Italy) - Παρουσίαση εργασίας και έκθεσης προγράμματος.
- ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., και Ι. ΜΕΛΙΑΔΗΣ, 2009.** Δράση COST FP0603 - *Forest models for research and decision support in sustainable forest management* – Σεπτέμβριος 17-18/2009, Ελσίνκι (Φινλανδία) - Παρουσίαση εργασίας και έκθεσης προγράμματος.

Γ. Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Η μεταφορά τεχνογνωσίας και η παροχή υπηρεσιών και προϊόντων σε υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ιδιώτες (π.χ. δασοκαλλιεργητές, κτηνοτρόφους κτλ.) και άλλους φορείς είναι επίσης ένας από τους στόχους της αποστολής του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών. Οι ερευνητές του Ινστιτούτου πεπεισμένοι ότι το αποτέλεσμα της έρευνας και η νέα γνώση πρέπει να εξυπηρετεί το κοινωνικό σύνολο με προθυμία πραγματοποίησαν αυτοψίες, υπέβαλαν εκθέσεις και γενικά παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε όλους εκείνους που ζήτησαν τη συνδρομή τους.

Γ1. Προϊόντα

- Το Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας του ΙΔΕ κατά το 2009 προμήθευσε 1.395.960 μυκητικά εμβόλια υποπαθογόνων στελεχών του μύκητα *Cryphonectria parasitica* για την εφαρμογή βιολογικής καταπολέμησης του έλκους της καστανιάς σε 17 Νομούς που είναι ενταγμένοι στο Έργο «Σύνταξη μελέτης και εκτέλεση των προβλεπόμενων έργων για τη βιολογική καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς» που χρηματοδοτείται από το Γ' ΚΠΣ.
- Το Εργαστήριο Δασικής Γενετικής προμήθευσε πιστοποιημένο γενετικό υλικό (σπόροι, μοσχεύματα, φυτάρια) στα δασικά φυτώρια Πεπονιάς (Δασαρχείο Σερρών), Χαλκηδόνας (Δ/ση Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης) και σε Παν/μια/ΑΤΕΙ (εσωτερικού & εξωτερικού).

Γ2. Παροχή υπηρεσιών

- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Σ. Γκατζογιάννης** παρείχε τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) Συνεργασία με τα Δασαρχεία Πολυγύρου και Αρναίας για παροχή συμβουλών και τεχνογνωσίας σε θέματα διαχείρισης δασών και νέων τεχνολογιών (Βάσεις δεδομένων και Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών) β) Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη του Δασαρχείου Πολυγύρου στην εκπόνηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του δημοσίου δάσους Παλαιοκάστρου γ) Συνεργασία με τη Γενική Δ/ση Δασών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε θέματα έκδοσης νέων προδιαγραφών εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων και για την προώθηση διαδικασιών αειφορικής πιστοποίησης των δασών δ) Συνεργασία με τη Δ/ση Δασών Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και τη Δ/ση Δασών του Ν. Γρεβενών ε) Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Κεντρικής Ροδόπης, στ) Συνεργασία με αντικείμενο την απογραφή και διαχείριση περιοχών Natura 2000 με Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Κάτω Σαξωνίας, ζ) Επίσκεψη και συγκέντρωση πληροφοριών για διαχείριση και διοίκηση της προστατευόμενης περιοχής Luneburgerheide στη Γερμανία.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Ν. Γρηγοριάδης** παρείχε συμβουλές στη Δασική Υπηρεσία (Δασαρχείο Δράμας και Διεύθυνση Δασών Πιερίας) για θέματα που αφορούν την οικολογική διαχείριση των δασών δασικής πεύκης (περιοχή του δικτύου Natura 2000).

- ✓ Κατά το 2009, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για καταπολέμηση ή πρόληψη τέτοιων φαινομένων. Οι ερευνητές του Τομέα Προστασίας Δασικού Περιβάλλοντος (**Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Μ. Καλαπανίδα και Δρ Χ. Περλέρου**) πραγματοποίησαν αυτοψίες σε διάφορες περιοχές της χώρας και συνεργάστηκαν με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες καθώς και ιδιώτες όπου διέγνωσαν φυτοπαθολογικά και εντομολογικά προβλήματα, συνέταξαν έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) και παρείχαν οδηγίες για την αντιμετώπισή τους.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Σάββας Καζαντζίδης** συνέλεξε από το δέλτα Αξιού, το έλος Ν. Αγαθούπολης και το αγρόκτημα του ΙΔΕ και παρέδωσε στη διεύθυνση Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης και Πιερίας δείγματα από στοματοφάρυγγα και αμάρα άγριων υδρόβιων και παρυδάτιων πουλιών για έλεγχο για τη γρίπη των πτηνών. Η συλλογή δειγμάτων πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της συμμετοχής του ΙΔΕ στη πρόγραμμα Εφαρμογής της Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ✓ Οι ερευνητές **Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Γ. Τσιουρλής** συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα RISK-EOS που έχει θέμα την καταγραφή καμένων δασικών εκτάσεων μέσω δορυφορικών εικόνων.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Π. Πλατής** παρείχε συμβουλές σε υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κτηνοτρόφους για τη βελτίωση λιβαδιών με σπορά αγρωστωδών και ψυχανθών ποωδών φυτών, καθώς και φύτευση ξυλωδών ειδών. Επίσης, συνεργάστηκε με Διευθύνσεις Δασών, Γεωργικής Ανάπτυξης και Δασαρχεία (π.χ. Δ/νση Δασών Αχαΐας, Πατρών, Πύργου, Ολυμπίας, Πολυγύρου, Νευροκοπίου) και έδωσε συμβουλές για την καλύτερη οργάνωση και διαχείριση βοσκοτόπων της περιοχής τους με σκοπό την ανάπτυξη ενός βιώσιμου κτηνοτροφικού συστήματος παραγωγής που θα στηρίζεται στη φυσική βλάστηση των βοσκοτόπων και ταυτόχρονα θα είναι φιλικό προς το περιβάλλον.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Κ. Σπανός** έκανε γνωματεύσεις για θέματα που αφορούν την οικολογική αποκατάσταση και αναγέννηση περιστατικών δασών (π.χ. Αλμυρός Βόλου).
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Κ. Σπανός** παρείχε συμβουλές και δωρεάν χορήγηση αντιγράφων σχετικών δημοσιεύσεων σε Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους και Φυσικά πρόσωπα (Ιδιώτες), που αφορούν τη βιοποικιλότητα σε παραποτάμια δασικά οικοσυστήματα, την εγκατάσταση και καλλιέργεια ταχουαυζών πλατύφυλλων και φυτειών βιομάζας για ενέργεια και βιοκαύσιμα..
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Ι. Σπανός** γνωμάτευσε περί κοπής ή μη δένδρων χαλεπίου πεύκης (*Pinus halepensis*) σε περιαύλιο χώρο στην Καλαμαριά-Θεσσαλονίκης. Κατά το 2009, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για καταπολέμηση ή πρόληψη τέτοιων φαινομένων.

Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις

Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους

- Διοργάνωση ημερίδας στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Δασοπονίας με τίτλο: «**Η προσφορά της Δασικής Έρευνας στη σύγχρονη κοινωνία**». Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, 20 Μαρτίου 2009 (Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Δήμος Βασιλικών και Δήμος Θέρμης).
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 13^{ου} Συνεδρίου του υπό-δικτύου του FAO-CIHEAM, Sheep and Goat Nutrition, με θέμα: Challenging strategies to promote the sheep and goat sector in the current global context. University of Leon, Spain, Leon, Spain, October 14-16, 2009 (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**).
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ετήσιου Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Δράσης COST 866 με θέμα «**Green Care in Agriculture: Advancing research methods and approaches**». Αντάλεια, Τουρκία, 28-30 Σεπτεμβρίου 2009 (**Δρ Χ. Γαλλής**).
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 14^{ου} Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου “Οικολογική και Κοινωνικοοικονομική αποκατάσταση πυρόπληκτων περιοχών – Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος”. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Σχολή Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ., ΥΠΑΑΤ, Διεύθυνση Δασών Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας και ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε. Πάτρα, 1-4 Οκτωβρίου 2009 (**Δρ Π. Πλατής**).
- Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής διεθνούς Συνεδρίου Innovation and new Horizons in tree nursery stock production and forest restoration – from research to business. Roma, Italy, March 12-14, 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του 6^{ου} διεθνούς Συνεδρίου «Innovative Strategies and Policies for Soil Conservation». Θεσσαλονίκη, 9-14 Μαΐου 2011 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του General Workshop and MC meeting of COST action FPS 0703 «Expected Climate Change and Options for European Silviculture». Θεσσαλονίκη, 2-4 Νοεμβρίου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- Πρόεδρος της Οργανωτικής και της Επιστημονικής επιτροπής του Συνεδρίου COST E52 με θέμα «Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry. Θεσσαλονίκη, 5-7 Μαΐου 2009 (**Δρ Κ. Σπανός**).

Συμμετοχή σε συνέδρια

Τίτλος Συνεδρίου: Expected Climate Change and Options for European Silviculture

Διοργανωτής: Cost Action 703

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Florence, Italy, 22-24 Ιανουαρίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Postfire forest management in Southern Europe

Διοργανωτής: COST Action FP0701, E.U.

Τόπος και ημερομηνία: Athens, Feb 23-25, 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: New reporting requirements for supplementary information under the Kyoto Protocol starting in 2010

Διοργανωτές: DG Environment

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βερολίνο, 2 Μαρτίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Meeting COST of the 7th Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Zagreb, 4-6 Μαρτίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Innovation and New Horizons in Tree Nursery Stock Production and Forest Restoration from Research to Business

Διοργανωτής: Torsanlorenzo

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ρώμη, 12-14 Μαρτίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)

Διοργανωτής: Cost Action 804

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Brussels, 2 Απριλίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασιών: Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: 3rd International Conference on Horticulture Therapy

Διοργανωτής: National Ching Hsing University of Taiwan, Zhu-Chi General Hospital, National Museum of Natural Sciences, Taiwan

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Memorial Center, Chiang Kai-shek, Taipei, Taiwan, April 23-25, 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Χρίστος Γαλλής

Τίτλος παρουσίασης: Green care in Europe: Past, Present, and Best Practices

Τίτλος Συνεδρίου: Final COST E47 Conference, Forest Vegetation Management – Towards Environmental Sustainability

Διοργανωτής: Cost Action E47 και Faculty of Life Sciences, University of Copenhagen

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Vejle, Denmark, May 5-7, 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Final COST E47 Conference, Forest Vegetation Management – Towards Environmental Sustainability

Διοργανωτής: COST 47 και Faculty of Life Sciences, University of Copenhagen

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Vejle, Denmark, May 5-7, 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Τίτλος Συνεδρίου: COST E52 – Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry
Διοργανωτής: COST Office & ΕΘΙΑΓΕ – ΙΔΕ
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 5-7 Μαΐου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κων/νος Σπανός
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: First meeting and MC meeting of COST action FPS 0803 Belowground carbon turnover in European Forests
Διοργανωτής: Cost
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Brussels, 25 Μαΐου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: DeSurvey 5th Annual General Meeting. Science workshop
Διοργανωτής: Consejo Superior de Investigaciones Cientificas (CSIC) (Spain), Ευρωπαϊκή Ένωση
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Barcelona, 1-3 Ιουνίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Γ. Τσιουρλής

Τίτλος Συνεδρίου: 18th International Symposium: Ecology & Safety, We developed the future
Διοργανωτής: Bulgarian Academy
Τόπος και ημερομηνία: Sunny Beach, Boulgaria, June 8-12, 2009
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: COST –LESC Synergy
Διοργανωτής: COST programme
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Brussels, 15 Ιουνίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: 8th Meeting of the Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products (DC FPS)
Διοργανωτής: COST programme
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Riga , 10-11 Σεπτεμβρίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: COST 0801 – Established and Emerging *Phytophthora*: Increasing Threat to Woodland and Forest Ecosystems of Europe. Συνάντηση των ομάδων εργασίας WG 3 και WG4
Διοργανωτής: COST Office
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Faro, Πορτογαλία, 10-12 Σεπτεμβρίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Χ. Περλέρου, Γ. Τζίρος

Τίτλος Συνεδρίου: International Conference on Ecology and Forests for Public Health
Διοργανωτές : The International Academy of Science, Nature Culture and Health International Organization
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Oslo, Norway, 18-20 Σεπτεμβρίου 2009
Συμμετοχή με προφορική παρουσίαση εργασίας: Δρ Χρίστος Γαλλής
Τίτλος παρουσίασης: Therapeutic Garden and Therapies in an Ancient Greek Asclepeion

Τίτλος Συνεδρίου: 11th International Conference of Zoogeography and Ecology of Greece and Adjacent areas (ICZEGAR)

Διοργανωτής: Hellenic Zoological Society

Συνδιοργανωτές: University of Crete

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Herakleion, Greece, September 21-25, 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Καζαντζίδης (δύο προφορικές ανακοινώσεις και δύο γραπτές)

Τίτλος Συνεδρίου: Castanea 2009, 1st European Chestnut Congress

Διοργανωτής: Πανεπιστήμιο Torino

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Cuneo, Ιταλία, 13-16 Οκτωβρίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση 3 εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: 13th Seminar of the FAO-CIHEAM Sub-Network on Sheep and Goat Nutrition, Challenging strategies to promote the sheep and goat sector in the current global context

Διοργανωτής: University of Leon, Spain

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Leon, Spain, October 14-16, 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Τίτλος Συνεδρίου: LIFE Nature “Νέες προσεγγίσεις στην αποκατάσταση δασών μαύρης πεύκης”

Διοργανωτής: EKBY

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Σπάρτη, 15-16 Οκτωβρίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Τίτλος Συνεδρίου: Κλιματική Αλλαγή, Βιώσιμη Ανάπτυξη, και Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Αναζητώντας λύσεις για το Ελληνικό Περιβάλλον

Διοργανωτής: Συμβούλιο Περιβάλλοντος, ΑΠΘ

Τόπος και ημερομηνία: Θεσσαλονίκη, 15-17 Οκτωβρίου, 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: Fungal Conservation: science, infrastructure and politics

Διοργανωτής: European Mycological Association

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Whitby, UK, 27-30 Οκτωβρίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: Οικολογική και Κοινωνικοοικονομική αποκατάσταση πυρόπληκτων περιοχών- Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος

Διοργανωτής: Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας

Τόπος και ημερομηνία: Πάτρα, 1-4 Νοεμβρίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: Expected Climate Change and Options for European Silviculture

Διοργανωτής: Cost Action 703

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 1-4 Νοεμβρίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασιών: Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: 14^ο Πανελλήνιο Φυτοπαθολογικό Συνέδριο

Διοργανωτής: Ελληνική Φυτοπαθολογική Εταιρεία
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Πάτρα, 2-4 Νοεμβρίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: General Workshop and MC meeting of COST action FPS 0703 Expected Climate Change and Options for European Silviculture
Διοργανωτής: Cost Action 703, NAGREF-FRI
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 2-4 Νοεμβρίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: COST 0801 – Established and Emerging *Phytophthora*: Increasing Threat to Woodland and Forest Ecosystems of Europe. Συνάντηση των ομάδων εργασίας WG1 και WG2
Διοργανωτής: COST Office
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βρυξέλλες, Βέλγιο, 5-6 Νοεμβρίου 2009
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Στ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: Forest Management Decision Support Systems (FORSSYS)
Διοργανωτής: Cost Action 804
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ρίγα, Λετονία, 23-24 Νοεμβρίου 2009
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασιών: Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: COST –LESC Synergy
Διοργανωτής: COST programme
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Brussels, 4 Δεκεμβρίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Συμμετοχή σε ημερίδες

Τίτλος Ημερίδας: Παρουσίαση του προγράμματος LIFE PINDOS/ GREVENA
Διοργανωτής: ΥΠΕΧΩΔΕ
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 5 Μαρτίου 2009
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Τίτλος Ημερίδας: Διέξοδοι για τη γεωργία μας – Καλλιέργεια τρούφας και κρανιάς
Διοργανωτής: Δήμος Μαδύτου
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ν. Μάδυτος, Ν. Θεσ/νίκης, 12 Μαρτίου 2009
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Δάσος: Πηγή ζωής-Ελπίδα για το μέλλον
Διοργανωτής: Σχολή Δασολογίας, Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, ΙΔΕ, ΓΕΩΤΕΕ
Τόπος και ημερομηνία: ΑΠΘ, Αίθουσα Τελετών, Θεσσαλονίκη, 21 Μαρτίου 2009
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Συνέδριο Διασυνοριακής Συνεργασίας Βουλγαρίας-Ελλάδας-Ρουμανίας: Προκλήσεις και προοπτικές του αγροτικού τομέα στα Βαλκάνια

Διοργανωτής: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Τόπος και ημερομηνία: Electra Palace Hotel, Θεσσαλονίκη, 28 Μαρτίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη, ΕΠΠΕΡ

Διοργανωτής: ΥΠΕΧΩΔΕ

Τόπος και ημερομηνία: Electra Palace Hotel, Θεσσαλονίκη, 3 Απριλίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Ετοιμασία ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου για το Δάσος Πάφου

Διοργανωτές: Τμήμα Δασών Κύπρου, eea grants

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Λευκωσία, 30 Απριλίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Γ. Τσιουρλής

Τίτλος Ημερίδας: Γιορτή Μανιταριού

Διοργανωτές: Σύλλογος Μανιταρόφιλων Ηπείρου

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ανατολικό Ζαγόρι, 23 Μαΐου 2009

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Ολοκληρωμένη Διαχείριση και Προστασία του δάσους Σείχ Σου

Διοργανωτής: Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης-Φίλοι Πρασίνου Θεσσαλονίκης

Τόπος και ημερομηνία: 1^ο Δημοτικό Σχολείο Δήμου Πεύκων, Θεσσαλονίκη, 27 Μαΐου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Εναλλακτικές καλλιέργειες-Τρούφα

Διοργανωτές: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Αμυνταίου

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αμύνταιο, 21 Ιουνίου 2009

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Καστανιά «Η μετά την βιολογική καταπολέμηση περίοδος»

Διοργανωτές: Δήμος Άστρους Κυνουρίας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Άστρος, 24 Ιουνίου 2009

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Διέξοδοι για την Ελληνική γεωργία-Καλλιέργεια τρούφας

Διοργανωτές: ΓΕΩΤΕΕ, Παράρτημα Δυτ. Ελλάδας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Πάτρα, 26 Ιουνίου 2009

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: 3^ο Συνέδριο: Καινοτομία και επιχειρηματικές ευκαιρίες στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, βιοτεχνολογίας, ενέργειας, περιβάλλοντος και επιστημών υγείας

Διοργανωτής: Υπουργείο Ανάπτυξης

Τόπος και ημερομηνία: Συνεδριακό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ), Θέρμη, Θεσσαλονίκη, 9 Οκτωβρίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Forstökonomie eine standortbestimmung

Διοργανωτής: G.A. Univerisitat Gottingen Instit. F. Fousteiche BWL

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Gottingen, G.A. Univerisitat Gottingen, 13 Νοεμβρίου 2009

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Τίτλος Ημερίδας: Το πρόγραμμα PINDOS / GREVENA – LIFE07 NAT/GR/000291

Διοργανωτές: Νομαρχία Γρεβενών

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Γρεβενά, 17 Δεκεμβρίου 2009

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: «Η διαχείριση των δασών Μαύρης πεύκης στην περιοχή των Γρεβενών και οι δράσεις του προγράμματος LIFE PINDOS/ GREVENA για τον οικότοπο 9530* Μαύρης πεύκης», Δρ Σ. Γκατζογιάννης

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Γ. Τσιουρλής

Τίτλος Ημερίδας: Εναλλακτικές καλλιέργειες-Τρούφα και κρανιά

Διοργανωτής: Δήμος Δωδώνης Ν. Ιωαννίνων

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Μαντείο Ν. Ιωαννίνων, 18 Δεκεμβρίου 2009

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές

- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST action FPS 0703 Expected Climate Change and Options for European Silviculture. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας. Florence, Italy, 22-24 Ιανουαρίου 2009 και Θεσσαλονίκη, 2-4 Νοεμβρίου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Συμμετοχή στην συνάντηση εργασίας της Επιτροπής Καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Δράσης COST 866 “Green Care Agriculture”. Βρυξέλλες, Βέλγιο, Ιανουάριος 2009 (**Δρ Χ. Γαλλής**).
- ✓ Συμμετοχή στην πρώτη συνάντηση του Ευρωπαϊκού προγράμματος COST FP0701 “ Postfire forest management in Southern Europe ”, σαν μέλος 3^{ης} ομάδας εργασίας. Athens, Feb. 23-25, 2009 (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST FP0701 - Post-Fire Forest Management in Southern Europe. 2^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Athens, Greece, February 24-25, 2009 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Συμμετοχή στις τακτικές συνεδριάσεις του COST Domain Committee on Forests, their Products and Services. Zagreb 4-6 Μαρτίου 2009 και Riga, 10-11 Σεπτεμβρίου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0804 “Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)”. Πραγματοποιήθηκε μία συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής. Βρυξέλες, 2 Απριλίου 2009 (**Δρ Γ. Σπύρογλου**).

- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση του Ευρωπαϊκού προγράμματος COST E52 “Evaluation of Beech Resources for sustainable Forestry”, σαν μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής (MC). Thessaloniki, May 5-7, 2009 (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST E52 - Evaluation of Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry. Συνάντηση των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3) και της διαχειριστικής επιτροπής (MC), με παρουσίαση εργασίας. Θεσσαλονίκη, 5-7 Μαΐου 2009 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST action FPS 0803 Belowground carbon turnover in European Forests. Πραγματοποιήθηκε συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας. Brussels, 25 Μαΐου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Συμμετοχή στην συνάντηση εργασίας της Διαχειριστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Δράσης COST 866 “Green Care Agriculture”. Πίζα, Ιταλία, Μάιος 2009 (**Δρ Χ. Γαλλής**).
- ✓ Συμμετοχή στην επιτροπή του COST–LESC Synergy. Brussels, 15 Ιουνίου και 4 Δεκεμβρίου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Συμμετοχή στα πλαίσια της δράσης COST E52 “Evaluation of beech genetic resources for sustainable forestry” της E.E., στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «*Functional and Computational Genomics in Beech*» του Ινστιτούτου Γενετικής Φυτών (IGV-CNR) Φλωρεντίας. Ιταλία, 20-24 Ιουλίου 2009 (**Δ. Γαϊτάνης**).
- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST FP0602 - Biotechnology for lignocellulose biorefineries (BIOBIO). 3^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Varenna, Ιταλία, 3-4 Σεπτεμβρίου 2009 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST FP0603 - Forest models for research and decision support in sustainable forest management. 3^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4), με παρουσίαση εργασίας. Ελσίνκι, Φιλανδία, 17-18 Σεπτεμβρίου 2009 (**Δρ Ι. Μελιάδης & Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στην συνάντηση εργασίας της Διαχειριστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Δράσης COST 866 “Green Care Agriculture”. Αντάλεια, Τουρκία, 28-30 Σεπτεμβρίου 2009 (**Δρ Χ. Γαλλής**).
- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST E52, συνάντηση των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3) και μελών της διαχειριστικής επιτροπής (MC), με παρουσίαση εργασίας. Sorpon, Ουγγαρία 6-9 Οκτωβρίου 2009 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0804 “Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)”. Πραγματοποιήθηκε μία συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής και των Ομάδων Εργασίας. Ρίγα, Λετονία, 23-24 Νοεμβρίου 2009 (**Δρ Γ. Σπύρογλου**).

- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST FP0701 - Post-Fire Forest Management in Southern Europe. 2^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Brussels, Belgium, December 14-15, 2009 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Αναπληρωματικό Μέλος στο 3μελές Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου (ΕΣΙ) του Ινστιτούτου Σιτηρών. Συμμετοχή στις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου (**Δρ Π. Πλατής**).
- ✓ Αναπληρωματικό Μέλος στο 3μελές Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου (ΕΣΙ) του Ινστιτούτου Βάμβακος και Βιομηχανικών Φυτών. Συμμετοχή στις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου (**Δρ Π. Πλατής**).
- ✓ Συμμετοχή στη Επιτροπή Αξιολόγησης της Δράσης COST E47 European Network for Forest Vegetation Management: Towards Environmental Sustainability (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Τακτικά και Αναπληρωματικά Μέλη στο 5μελές Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου (ΕΣΙ) του ΙΔΕ - Συμμετοχή στις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου (**Δρ Κ. Ραδόγλου Πρόεδρος, Δρ Σ. Γκατζογιάννης, Δρ Π. Πλατής, Δρ Κ. Σπανός και Δρ Α. Τσιόντσης** Τακτικά μέλη και **Δρ Γ. Τσιουρλής** και **Δρ Ο. Ντίνη-Παπαναστάση** Αναπληρωματικά μέλη).
- ✓ Μέλη της Εθνικής Επιστημονικής Επιτροπής-Αντιπροσωπείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το πρόγραμμα - δίκτυο EUFORGEN (E.E.) (**Δρ Κ. Σπανός, Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Τακτικά μέλη της Επιστημονικής Αρχής CITES του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (**Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Λεύκης (INTERNATIONAL POPLAR COMMISSION - IPC) (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας στο Πανεπιστήμιο της Οδησσού (Ουκρανία) στο πλαίσιο του προγράμματος INN FLU. Σύλληψη και δακτυλίωση κύκνων στις εκβολές του Δνείπερου με Βέλγους και Ουκρανούς ορνιθολόγους (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας στο Βασιλικό Ινστιτούτο Φυσικών Επιστημών Βελγίου, στο πλαίσιο του προγράμματος INN FLU. Εκπαίδευση σε τεχνικές σύλληψης υδρόβιων και δασικών πουλιών. Βρυξέλες (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).

E. Εκπαιδευτική δραστηριότητα

Επιμόρφωση στελεχών Δασικών Υπηρεσιών

- ✓ Η **Δρ Μαρία Καλαπανίδα – Κανταρτζή** συμμετείχε ως εισηγήτρια στο επιμορφωτικό σεμινάριο του Τομέα Περιβάλλοντος του ΙΝ.ΕΠ., με τίτλο «Δασικός Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος και Νομοθεσία». Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η εκπαίδευση των δασικών φυτοϋγειονομικών ελεγκτών.
- ✓ Οι **Δρ Μαρία Καλαπανίδα – Κανταρτζή και Δρ Στέφανος Διαμαντής** συμμετείχαν ως εισηγητές σε δύο (2) επιμορφωτικά σεμινάρια που διοργάνωσε το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στα πλαίσια των έργου «Επισκοπήσεις». Σκοπός των σεμιναρίων ήταν η ενημέρωση και εκπαίδευση των δασικών φυτοϋγειονομικών ελεγκτών.
- ✓ Παρουσίαση στις Δασικές Υπηρεσίες του Νομού Σερρών, Δράμας, Κιλκίς και της Διεύθυνσης Αναδασώσεων Θεσ/νίκης για το θέμα «Η χρήση ταχυαυξών και ευγενών πλατύφυλλων ειδών στην Ελλάδα» και «Αποκατάσταση των παραποτάμιων οικοσυστημάτων με στόχο την πολλαπλή χρήση αυτών». Οργάνωση σεμιναρίων για τη δασική βιοποικιλότητα (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Ενημέρωση - ξεναγήσεις (περιβαλλοντικής και επιστημονικής εκπαίδευσης) Δασολόγων και άλλων Γεωτεχνικών (Δημ. Υπηρεσιών και Δήμων) και Φοιτητών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ στο δασοβοτανικό κήπο, πειραματικό φυτώριο και πειραματικές επιφάνειες του ΙΔΕ (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Οι Κύπριοι δασολόγοι Πανίκος Σαντζάκης και Αδάμος Μαρκίδης παρακολούθησαν στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας (**Δρ. Σ. Διαμαντής, Δρ. Χ. Περλέρου, Β. Χριστόπουλος**) εβδομαδιαίο σεμινάριο σε θέματα φυτοϋγειονομικού ελέγχου (10-16 Μαΐου 2009).
- ✓ Ο Κύπριος δασολόγος Αδάμος Μαρκίδης μετεκπαιδεύτηκε και το 2^ο εξάμηνο 2009 στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας (**Δρ. Σ. Διαμαντής, Δρ. Χ. Περλέρου, Β. Χριστόπουλος**).

Εκπαίδευση φοιτητών και σπουδαστών στα πλαίσια της Πρακτικής τους άσκησης

Στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας γίνονται δεκτοί στο Ινστιτούτο μας φοιτητές και σπουδαστές εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας μας και του εξωτερικού για την πραγματοποίηση της προβλεπόμενης από το πρόγραμμα σπουδών τους υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης. Πιο συγκεκριμένα από τα Ελληνικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, γίνονται δεκτοί κατά καιρούς φοιτητές του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος), του Πανεπιστημίου του Αιγαίου (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Γεωγραφίας, Τμήμα Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας) και σπουδαστές των Δασοπονικών και Γεωπονικών Τμημάτων των ΤΕΙ και των Ειδικών Δασικής Προστασίας και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών των ΙΕΚ. Από Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού γίνονται δεκτοί

φοιτητές κυρίως της Δασολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Nancy της Γαλλίας αλλά κατά καιρούς και Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Γερμανίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας, Τσεχίας, Ολλανδίας. Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης κυμαίνεται από 1-6 μήνες. Οι εκπαιδευόμενοι ακολουθούν ορισμένο πρόγραμμα σπουδών με την επίβλεψη των ερευνητών της μονάδας μας και το οποίο καταρτίζεται από το ΙΔΕ σε συνεννόηση με το εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Υπεύθυνη προγράμματος σπουδών **Δρ Ο. Ντίνη-Παπαναστάση**).

Κατά το 2009 πραγματοποιήσαν πρακτική άσκηση στο ΙΔΕ:

- Ένας σπουδαστής του **Τ.Ε.Ι. Καβάλας (Παράρτημα Δράμας – Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος)**, ο οποίος κατά τη διάρκεια της εξάμηνης πρακτικής του άσκησης ενημερώθηκε σχετικά με όλα τα ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται στο Ι.Δ.Ε. και απασχολήθηκε ειδικότερα υπό την καθοδήγηση του Δρ Σ. Γκατζογιάννη στα τρέχοντα προγράμματα του Εργαστηρίου Δασικής Διαχειριστικής & Οικονομικής.

Παραδόσεις σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- ✓ Διδασκαλία (Επισκέπτης Καθηγητής) στο PhD School for students of Science and Technology for Forest and Environment Management, Department of the Environment and Forestry Technologies, Engineering and Sciences (DAF), Department, University of Tuscia, Viterbo, Italy, 26-29 Οκτωβρίου 2009 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών «Διατήρηση βιοποικιλότητας και Αειφορικής Εκμετάλλευσης Αυτοφύων Φυτών του Τμήματος Βιολογίας του Α.Π.Θ. (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών «Οικολογία και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Διδασκαλία (επισκέπτης καθηγητής) στη Γεωπονική Σχολή του ΑΠΘ με θέμα τη βιολογική καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς (**Δρ Σ. Διαμαντής**).

Παραδόσεις σε ΤΕΙ – ΙΕΚ

- ΤΕΙ Καβάλας-Παράρτημα Δράμας-Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου. Ωρομίσθιος εκπαιδευτής στο μάθημα Οικολογία Φυσικών Χερσαίων Οικοσυστημάτων (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ΤΕΙ Καβάλας – Παράρτημα Δράμας - Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου: Έκτακτος Καθηγητής στα μαθήματα: 1) Αποκατάσταση Τοπίου - Υποβαθμισμένων Περιοχών, 2) Περιαστικό Πράσινο, και 3) Βιοποικιλότητα σε Δασικά Οικοσυστήματα (**Δρ Κ. Σπανός**).

Επίβλεψη διατριβών

- ✓ Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα Βιολογίας του Α.Π.Θ. (**Δρ Σ. Γκατζογιάννης**)
- ✓ Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα Δασολογίας του Α.Π.Θ. (**Δρ Σ. Γκατζογιάννης**).
- ✓ Μέλος της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης της διδακτορικής διατριβής της Βάγιας Τσιτσιπάτη, φοιτήτριας της Σχολής Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Συμμετοχή στην τριμελή επιτροπή μεταπτυχιακής διατριβής Φοιτητή του Τμήματος Περιβάλλοντος και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Επίβλεψη πτυχιακών διατριβών φοιτητών του ΤΕΙ Καβάλας–Παράρτημα Δράμας - Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου σε θέματα Αποκατάστασης Τοπίου και Αστικού & Περιαστικού Πράσινου - στα πλαίσια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (**Δρ Κ. Σπανός**).

Επισκέψεις ερευνητών από ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού

- ✓ Επίσκεψη του Δρα Andrea Stampfli - ερευνητή & ακαδημαϊκού (Swiss College for Agriculture (SHL) - Zollikofen, Ελβετία), στο εργαστήριο Δασικής Γενετικής με σκοπό την ανάπτυξη συνεργασίας για Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα (**Δρ Κ. Σπανός**).

Στ. Λοιπές δραστηριότητες

Στ1. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές - Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων

Αξιοσημείωτη ήταν εξ άλλου η συμμετοχή και η δράση των ερευνητών μας σε επιστημονικές επιτροπές και ομάδες εργασίας προβάλλοντας το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και κατ' επέκταση το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Επίσης σε πολλούς ερευνητές του Ι.Δ.Ε. ανατέθηκε η κρίση επιστημονικών εργασιών ή ερευνητικών προγραμμάτων αναγνωρίζοντας την υψηλή επιστημονική κατάρτισή τους και τη συμβολή τους στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετείχαν ερευνητές του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών, τα περιοδικά στα οποία είτε συμμετείχαν στη συντακτική επιτροπή τους είτε έκριναν εργασίες προς δημοσίευση σε αυτά καθώς και τα προγράμματα που αξιολογήθηκαν από αυτούς κατά το 2009.

Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας

- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0701 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευομένων περιοχών (Green Belt Europe) ως Εθνικός Εκπρόσωπος (National Focal Point) (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή Δράσης COST 0801 (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Μυκητολογικής Ένωσης (EMA) (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Συμμετοχή στην Εφαρμογή του προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0603 (**Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST E47 (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**).
- ✓ Ομάδα Εργασίας η οποία ορίστηκε από το Δ.Σ. του ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε. με σκοπό να επεξεργαστεί και να εισηγηθεί στο Δ.Σ. «Θέσεις σχετικά με την αγροτική έρευνα (και ευρύτερα την έρευνα στα αντικείμενα των γεωτεχνικών επιστημών) και τους εμπλεκόμενους φορείς (**Δρ Π. Πλατής**).
- ✓ Επιστημονική Τεχνική Επιτροπή (Domain Committee) της Θεματικής ενότητας Forest their products and services του προγράμματος COST (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP703, FP803 και 639 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Εκπρόσωπος του Domains Forest their products and services του προγράμματος COST στην μόνιμη επιτροπή (Standing Committee) του LESC- ESF (Life, Earth and Environmental Sciences -European Science Foundation) (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Επιτροπή καθοδήγησης (Steering Committee) του προγράμματος PRE-FOREST (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)

- ✓ Επιτροπή Συνεργασίας LESC ESF (Life, Earth and Environmental Sciences - European Science Foundation) and COST (COST – LESC synergy) (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Συμμετοχή στην Εθνική Επιστημονική Επιτροπή/Αντιπροσωπεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα - Δίκτυο EUFORGEN (Ε.Ε.) (**Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST E52 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0602 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή (μέλος) σε ομάδες εργασίας της Διεθνούς Επιτροπής Λεύκης (IPC) (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Πρόεδρος της Επιστημονικής & Οργανωτικής Επιτροπής της επιστημ. συνάντησης & συνεδρίου του COST E52, Μάιος 5-7, 2009, Θεσσαλονίκη (**Δρ Κ. Σπανός**).

Μέλη των συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών

- ✓ Δασική Έρευνα (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Forest Ecology & Management (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Small Ruminant Research (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Forestry (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Forest@ (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Management of Environmental Quality 2007/08/09/2010 (Emerald Publ.) (**Δρ Κ. Σπανός**)

Κριτές επιστημονικών εργασιών σε διεθνή και εθνικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και ερευνητικών προγραμμάτων

Διεθνή περιοδικά

- ✓ Forest Ecology and Management (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Forest Pathology (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Mycologia Balcanica (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Journal of Biological Research (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**)
- ✓ African Journal of Range and Forage Science (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Animal Feed Science and Technology (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Options Méditerranéennes (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Silva Fennica (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Small Ruminant Research (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Forestry (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Annals of Botany (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Annals of Forest Science (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Environmental and Experimental Botany (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)

- ✓ European Journal of Forest Research (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Trees - Structure and Function (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Scandinavian Journal of Forest Research (**Δρ Κ. Ραδόγλου**)
- ✓ Plant and Soil (**Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Plant Biosystems(**Ι. Σπανός**)
- ✓ Forest Ecology and Management (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Management of Environmental Quality (2007, 2008, 2009) (Emerald Publ.) (8 κρίσεις) (**Δρ Κ. Σπανός**)
- ✓ European Journal of Forest Research (2009) (manuscript ref. EJFOR-D-09-00043) (**Δρ Κ. Σπανός**)
- ✓ Sensors (**Δρ Γ. Τσιουρλής**)
- ✓ Int.J. Appl. Earth Observation & Geoinformation (**Δρ Γ. Τσιουρλής**)

Εθνικά περιοδικά

- ✓ Γεωπονικά (**Δρ Π. Πλατής**)
- ✓ Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα (**Δρ Π. Πλατής, Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Ι. Σπανός**)

Πρακτικά συνεδρίων

- ✓ Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**)
- ✓ Πρακτικά Εθνικού Συνεδρίου: 14^ο Πανελλήνιου Δασολογικού Συνεδρίου “Οικολογική και Κοινωνικοοικονομική αποκατάσταση πυρόπληκτων περιοχών – Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος” (**Δρ Π. Πλατής, Δρ Κ. Σπανός**)
- ✓ Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Γενετικής Βελτίωσης Φυτών 2009 (**Δρ Κ. Σπανός**) .

Διεθνών Προγραμμάτων

- ✓ Κριτής των προγραμμάτων που υποβάλλονται στο πρόγραμμα COST (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Κριτής ερευνητικής πρότασης που υποβλήθηκε στο πρόγραμμα SYSTERRA - Agence Nationale de la Recherche (ANR France) (**Δρ Γ. Τσιουρλής**)
- ✓ European Beech Forests for the Future Ecological, economical, and policy analysis of beech forest conservation under the Natura 2000 Network'. Research Area – ERA-net Biodiversa, A.C. 1275, Eq.C. 1637, Tot. C. 2912 (2009-2010) (**Δρ Κ. Σπανός**).

Στ2. Προβολή του έργου του ΙΔΕ

Προβολή του έργου του ΙΔΕ από τα ΜΜΕ

Εφημερίδες και περιοδικά

- ✓ Άρθρο στην εφημερίδα “Ο Κόσμος του Επενδυτή, 25-26 Ιουλίου 2009” «Το μέλλον βρίσκεται στους σύγχρονους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς-Επιχειρήσεις (Δρ Χ. Γαλλής).
- ✓ Άρθρο στην εφημερίδα “Ο Κόσμος του Επενδυτή, 12-13 Σεπτεμβρίου 2009” «Η Φινλανδική οικονομική κρίση του 1990 και η σημερινή κρίση στην Ελλάδα. Ομοιότητες και διαφορές στην οικονομική πολιτική ανάκαμψης και ανάπτυξης. (Δρ Χ. Γαλλής).
- ✓ Άρθρο στην εφημερίδα “ Ο Κόσμος του Επενδυτή, 19-20 Δεκεμβρίου 2009” «Οκτώ Πυλώνες Ανάπτυξης της Πράσινης Οικονομίας (Δρ Χ. Γαλλής).
- ✓ Καθιερωμένες ανά μήνα ενημερωτικές διαλέξεις στις εγκαταστάσεις μας με θέμα «Καλλιέργεια της τρούφας. Μια καινοτόμος και εξαιρετικά αποδοτική καλλιέργεια για ημιορεινές και ορεινές περιοχές» (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Διάλεξη με θέμα: «Καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς – Η μετά την καταπολέμηση περίοδος». Άστρος Κυνουρίας, Ν. Αρκαδίας, 23 Μαρτίου 2009 (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Διάλεξη με θέμα: «Καλλιέργεια της τρούφας-Γαστρονομία, συνθήκες αγοράς». Σοχός Ν. Θεσ/νίκης, 23 Μαρτίου 2009 (Δρ Σ. Διαμαντής).

Τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί

- ✓ Συνέντευξη στους ραδιοφωνικούς σταθμούς ΕΡΑ, Σκάι και Αlpha για την παγκόσμια ημέρα δασοπονίας και για τις δασικές πυρκαγιές (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Συνέντευξη στη Γερμανική Ραδιοφωνία (13-11-2009) για τις προστατευόμενες δασικές περιοχές (Δρ Σ. Γκατζογιάννης).
- ✓ Συνέντευξη στο κανάλι TV100 με θέμα την αξιοποίηση των αυτοφυών μανιταριών (Δρ Σ. Διαμαντής).

Λοιπά

- ✓ Διαλέξεις μετά από πρόσκληση με θέμα “Green Care in Europe: Past, Present and Best Practices” στα Ινστιτούτα (Δρ Χ. Γαλλής):
Institute for Mentally Disabled, Kawasaki Gakusha, Ιαπωνία, 15-4-2009.
Keikouen Institute for Mentally Disabled, Ιαπωνία, 17-4-2009.
Korean National Horticulture Research Institute, Ν. Κορέα 21-4-2009.
Chiang Kai-shek Memorial Center, Ταϊβάν 23-4-2009.
National Museum of Natural Sciences, Ταϊβάν, 24-4-2009.
Ministry of Agriculture and Forestry, Ταϊβάν, 26,27-4-2009.

- ✓ Χορήγηση (δωρεάν) του βιβλίου 'Ash species in Europe: biological characteristics and practical guidelines for sustainable use' και του ενημερωτικού φυλλάδιου 'Ο φράξος στην Ελλάδα: πρακτικές οδηγίες για αειφορική χρήση, σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Μουσεία Περιβάλλοντος, Βιβλιοθήκες, Κέντρα Ενημέρωσης Περιβάλλοντος, Βοτανικούς Κήπους, Πανεπιστήμια, Ινστιτούτα και Διεθνείς Επιστημονικούς Οργανισμούς, για επιστημονική ενημέρωση και περιβαλλοντική εκπαίδευση (Δρ Κ. Σπανός).

Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών σε θέματα Φυσικού Περιβάλλοντος

- Ξεναγήσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο δασοβοτανικό κήπο του ΙΔΕ. (Δρ Γ. Σπύρογλου).

ΣΤ3. Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου συγκροτήθηκε και επαναλειτούργησε σύμφωνα με την 4393/15-5-2009 απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε μετά την από 11-12-2008 λήξη της θητείας του. Απαρτίζονταν για το έτος 2009 από τα παρακάτω τακτικά και αναπληρωματικά μέλη:

Τακτικά μέλη:

Δρ Καλλιόπη Ραδόγλου, Τακτική Ερευνήτρια (Πρόεδρος)
Δρ Στυλιανός Γκατζογιάννης, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Παναγιώτης Πλατής, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Ολυμπία Ντίνη Παπαναστάση, Τακτική Ερευνήτρια
Δρ Αλέξανδρος Τσιόντσης, Αναπληρωτής Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Γεώργιος Τσιουρλής, Αναπληρωτής Ερευνητής
Δρ Κωνσταντίνος Σπανός, Αναπληρωτής Ερευνητής

Γραμματέας του Ε.Σ.Ι. τοποθετήθηκε ο Δασολόγος του Ι.Δ.Ε. κος Διονύσης Γαϊτάνης.

Το Ε.Σ.Ι. κατά το έτος 2009 πραγματοποίησε 3 τακτικές και 26 έκτακτες συνεδριάσεις. Στις **τακτικές** συνεδριάσεις, γνωμοδότησε και εισηγήθηκε προς το Δ/ντή του Ι.Δ.Ε. και την Κ.Υ του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε διάφορα θέματα αρμοδιότητάς του, όπως:

Εισηγήθηκε για να διαβιβαστούν στην Κ.Υ. του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε

- Πρόσληψη νέων ερευνητών στο Ι.Δ.Ε.
- Κριτήρια αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων για υποβολή
- Συμμετοχή ερευνητών σε δράσεις COST

Εισηγήθηκε:

- Τα πεπραγμένα του Ι.Δ.Ε. για το έτος 2009.

Στις **έκτακτες** συνεδριάσεις, γνωμοδότησε και εισηγήθηκε προς τον Δ/ντή του Ι.Δ.Ε. διάφορα θέματα αρμοδιότητάς του, όπως:

Εισηγήθηκε:

- Την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ. για τις ανάγκες των προγραμμάτων
- Τη συμμετοχή ερευνητών του Ι.Δ.Ε σε προγράμματα (Εθνικά – Ευρωπαϊκά) και δράσεις COST
- Την υποβολή ερευνητικών προτάσεων στο Υ.ΑΓ.Α & Τ και Fp7 της Ε.Ε..
- Την τροποποίηση προϋπολογισμού ερευνητικών έργων και προγραμμάτων
- Τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών

**ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΤΟΥΣ 2009**

Τίτλος προγράμματος: Cross-border for nature conservation and sustainable use of forest resources in NATURA 2000 sites in the Rhodope Mountain

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Ν. Γρηγοριάδης**, Εντεταλμένος Ερευνητής
Χρηματοδότηση: Ε.Ε INTERREG

Τίτλος προγράμματος: BIOBANKING

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Ν. Γρηγοριάδης**, Εντεταλμένος Ερευνητής
Χρηματοδότηση: Ε.Ε.

Τίτλος προγράμματος: Application of biocontrol of Chestnut blight in Georgia

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Διαμαντής**, Τακτικός Ερευνητής
Συμμετέχουσες χώρες: Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα, Γεωργία
Χρηματοδότηση: Ε.Ε.-FP7

Τίτλος προγράμματος: Distribution and diversity of invading *Phytophthora* spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Διαμαντής**, Τακτικός Ερευνητής
Συμμετέχουσες χώρες: Βουλγαρία, Ρουμανία, Ελλάδα, FYROM, Σερβία
Χρηματοδότηση: SEE - ERA

Τίτλος προγράμματος: Η Διατήρηση της Φύσης μέσω της Θρησκείας: Τα Ιερά Δάση της Ηπείρου

Επιστημονικός Υπεύθυνος: **Σ. Διαμαντής**, Τακτικός Ερευνητής
Συμμετέχοντες φορείς: Παν/μιο Ιωαννίνων, ΕΘΙΑΓΕ-Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΤΕΙ Αργινίου
Χρηματοδότηση: ΘΑΛΗΣ

Τίτλος προγράμματος: Ανακύκλωση προϊόντων ξύλου εμποτισμένων, συγκολλημένων ή επενδεδυμένων με απομάκρυνση των τοξικών ουσιών και ανάπτυξη νέων φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Σ. Διαμαντής, Τακτικός Ερευνητής
Συμμετέχοντες φορείς: Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης, ΕΘΙΑΓΕ – Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, ΤΕΙ Καρδίτσας
Χρηματοδότηση: ΘΑΛΗΣ

Τίτλος προγράμματος: Σύμβαση Βάσεων Δεδομένων της Ελληνικής βιοποικιλότητας
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Σ. Διαμαντής, Τακτικός Ερευνητής
Συμμετέχοντες φορείς: Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης, ΕΘΙΑΓΕ – Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών
Χρηματοδότηση: ΘΑΛΗΣ

Τίτλος προγράμματος: *Biodiversity quality assessment in forest ecosystems in Europe and its relation to functionality, climate change and pollution* (Programme/funding scheme 'Collaborative project: large scale integrating' (EUFORBIO)
Γενικός Συντονιστής (ΕΕ): Κ. Σπανός, Αναπληρωτής Ερευνητής
Επιστημονικός Υπεύθυνος: Κ. Σπανός, Αναπληρωτής Ερευνητής
Χρηματοδότηση: Ε.Ε. 7^ο Πλαίσιο

Ζ. Οικονομικός απολογισμός

ΔΑΠΑΝΕΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ 2009

Δαπάνες προσωπικού	€
Μισθοί προσωπικού από προγράμματα	163.614,28
ΣΥΝΟΛΟ	163.614,28

Άλλες Δαπάνες (Λειτουργικές, Εφόδια, Αναλώσιμα, κτλ.)	€
Από προϋπολογισμό ΙΔΕ & από παρακρατήσεις προγραμμάτων	83.399,37
Από ερευνητικά προγράμματα	487.560,49
ΣΥΝΟΛΟ	570.959,86

Χρηματοδοτήσεις & Διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι		€
Προϋπολογισμός ΙΔΕ		
<ul style="list-style-type: none"> • Εγκεκριμένος • Χρηματοδότηση κατά το 2009 • Δαπάνες από παρακρατήσεις προγραμμάτων κατά το 2009 • Επιστροφή ΦΠΑ • Διαθέσιμα κατά το 2009 	46.350,00 46.350,00 37.049,37 1.899,29 85.298,66	
Ερευνητικά προγράμματα		
<ul style="list-style-type: none"> • Χρηματοδότηση κατά το 2009 • Υπόλοιπο χρήσης 2008 • Διαθέσιμα κατά το 2009 	745.887,47 458.428,85 1.204.316,32	
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ		1.289.614,98

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ε.Ε.	
ΜΑΝΑΓΡΑ	33.914,52
PRE-FOREST	40.312,85
DESURVEY	16.500,54
MASCAREF	5.000,00
INNFLU	3.609,33
LIFE-ΓΡΕΒΕΝΑ	84.647,60
ΣΥΝΟΛΟ	183.984,84

ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ	
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ	7.280,75
ENTER 924	25.874,09
ΕΛΛΑΔΑ-ΗΠΑ	7.606,66
ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ	1.534,81
ΚΑΣΤΑΝΙΑ-ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2.119,00
ΟΤΑ	3.126,30
ΠΑΦΟΣ	17.278,12
ΣΥΝΟΛΟ	64.819,73

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
ΚΑΣΤΑΝΙΑ 841	5.827,50
ΚΑΣΤΑΝΙΑ 962	444.555,91
LULUCF	46.699,49
ΣΥΝΟΛΟ	497.082,90

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	745.887,47
----------------------------	-------------------

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ στις 31/12/2008	458.428,85
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 2009	745.887,47
ΥΠΟΛΟΙΠΟ στις 31/12/2009	553.141,55
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	651.174,77

Η. Προσωπικό ΙΔΕ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ *

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
1	Γκατζογιάννης Στυλιανός	Δασική Διαχειριστική & Οικονομία	235	gatzo@fri.gr
2	Διαμαντής Στέφανος	Δασική Παθολογία	202	diamandi@fri.gr
3	Ντίνη-Παπαναστάση Ολυμπία	Δασική Γενετική & Βελτίωση Δασ. Ειδών	215	olympia@fri.gr
4	Παπαχρήστου Θωμάς Διευθυντής ΙΔΕ	Λιβαδοπονία	229	tpapachr@fri.gr
5	Πλατής Παναγιώτης	Λιβαδοπονία	220	pplatis@fri.gr
6	Ραδόγλου Καλλιόπη Αναπληρώτρια Διευθύντρια	Οικοφυσιολογία	238	radoglou@fri.gr
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
7	Κωνσταντινίδης Παύλος	Φυτοκοινωνιολογία	233	pavkon@fri.gr
8	Μελιάδης Ιωάννης	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	201	meliadis@fri.gr
9	Σπανός Ιωάννης	Δασοκομική	218	ispanos@fri.gr
10	Σπανός Κωνσταντίνος	Δασική Γενετική & Βελτίωση Δασ. Ειδών	207, 210	kspanos@fri.gr
11	Τσιόντσης Αλέξανδρος	Δασική Εδαφολογία	218	tsiontsi@fri.gr
12	Τσιουρλής Γεώργιος	Οικολογία	245	gmtsiou@fri.gr
ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
13	Γαλλής Χρήστος	Υλοχρηστική	215	cgalis@fri.gr
14	Γρηγοριάδης Νικόλαος	Δασοκομική	234	grig_nick@fri.gr
15	Ζυγούρα Βαία	Δασική Διαχειριστική	237	bzygoura@fri.gr
16	Καζαντζίδης Σάββας	Άγρια Πανίδα	214,206	savkaz@fri.gr
17	Καλαπανίδα Μαρία	Εντομολογία	213	mkalapan@fri.gr
18	Χαλυβόπουλος Γεώργιος	Οικοφυσιολογία	241	chalyvop@fri.gr

* Υπηρεσιακή κατάσταση στις 31/12/2009

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ*

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
19	Γαϊτάνης Διονύσιος	Δασολόγος M.Sc.	207	dgaitan@fri.gr
20	Γιακζίδης Γεώργιος	Δασολόγος	217	iakzidis@fri.gr
21	Γιαντζή Μαρία	Διοικητικός	226	giantzi@fri.fr
22	Ξανθοπούλου Ελένη	Δασολόγος, M.Sc.	240	exanthop@fri.gr
23	Παπανικολάου Γεώργιος	Δασολόγος	213	
24	Περλέρου Χαρίκλεια	Δρ Δασολόγος	203	perlerou@fri.gr
25	Σαμαρά Θεανώ	Δασολόγος M.Sc.	212	theasam@fri.gr
26	Σπύρογλου Γαβριήλ	Δρ Δασολόγος	236, 253	spyroglou@fri.gr
27	Χαβαλές Ευάγγελος	Δασολόγος	217	vageha@fri.gr
ΔΕ				
28	Καραμανώλη Αικατερίνη	Διοικητικός	228	karamanoli@fri.gr
29	Κλήμη Αναστασία	Διοικητικός	227	klimi@fri.gr
30	Κώσσης Γεώργιος	Τηλεφωνητής	200	
31	Ναούμ Ελένη	Σχεδιάστρια	247	
32	Παλατζίδης Θεολόγης	Οδηγός	257	
33	Περσιμετζή Ζωή	Παρασκευάστρια	224	
34	Τακουρίδης Αναστάσιος	Εργοδηγός Τοπογράφος	257	
35	Τσολάκογλου Θωμάς	Τεχνικός Εφαρμογών	257,200	
36	Φουκαρίδου Γεωργία	Διοικητικός	254	foukaridou@fri.gr
ΥΕ				
37	Βογιατζής Δημήτριος	Φύλακας	250	
38	Λαζαρίδου Αθανασία	Καθαρίστρια	250	

ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
39	Αβτζής Δημήτριος	Δρ Δασολόγος	221	dimitrios.avtzis@fri.gr
40	Μητσακάκη Αντιγόνη	Δασολόγος M.Sc.	222	mitsakaki@fri.gr
41	Νακοπούλου Ζαχαρούλα	Γεωπόνος M.Sc.	204,208	nakopoulou@fri.gr
42	Τζίρος Γεώργιος	Γεωπόνος M.Sc.	204,208	tziros@fri.gr
43	Χριστόπουλος Βασίλειος	Δασολόγος	222	christopoulos-basilis@fri.gr

* Υπηρεσιακή κατάσταση στις 31/12/2009